

STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS	Parko tarp L. Sapiegos ir Kuosų g., Vilniuje, tvarkymo projektas
STATYBOS ADRESAS	Nesuformuotas sklypas tarp L. Sapiegos ir Kuosų g., Vilniuje
STATYTOJAS	Vilniaus miesto savivaldybės administracija
STATYBOS RŪŠIS	Nauja statyba
STATINIO KATEGORIJA	I grupės nesudėtingi statiniai
PROJEKTAVIMO ETAPAS	Projektiniai pasiūlymai
STATINIO PASKIRTIS	Kiti inžineriniai statiniai
PROJEKTO DALIS	Sklypo plano
PROJEKTO NR.	1125-PP-SP

PROJEKTO RENGĖJAS	UAB „Terra firma LT“ A. Smetonos g. 2, LT-01115 Vilnius El. p. linas@terrafirmalt.com
-------------------	---

Pareigos	Atestato nr.	V. Pavardė	Parašas
Projekto vadovė	A1853	A. Kalvaitienė	
Kraštovaizdžio architektas	ŽPRV52	L. Ūsas	

BYLOS TURINYS

Nr.	Pavadinimas	Žymuo	Mąstelis	Laida
1.	Titulinis lapas	1125-PP-TL	-	0
2.	Bylos turinys	1125-PP-BT	-	0
3.	Bendrieji statinio rodikliai	1125-PP-BSR	-	0
4.	Aiškinamasis raštas	1125-PP-AR	-	0
5.	Pavienių augančių medžių schema	-	M 1:250	-
6.	Sklypo planas	1125-PP-SP-BR.1	M 1:500	0
7.	Vizualizacija	1125-PP-SP-BR.2	-	0

Atestato Nr.		terrafirmaLT LANDSCAPE ARCHITECTS			PARKO TARP L. SAPIEGOS IR KUOSŲ G., VILNIUJE TVARKYMO PROJEKTAS			
A-1853	PV	A. Kalvaitienė		2021-05	BYLOS TURINYS			
ŽPRV 52	PDV	L. Ūsas		2021-05				
Kalba	Užsakovas: UAB "Sapiegos apartamentai"				1125-PP-SP-AR	Laida	Lapas	Lapų
LT	Statytojas: Vilniaus miesto savivaldybė					0	1	1

BENDRIEJI STATINIŲ RODIKLIAI

2021 m. birželio 29 d.

Gyvenamosios paskirties (vieno buto) pastato Pakluonės g. 28A, Vilniuje, statybos projektas

Pavadinimas	Mato vienetas	Kiekis	Pastabos
-------------	---------------	--------	----------

I SKYRIUS

SKLYPAS

1. sklypo plotas	m ²	-	Nesuformuotas sklypas
------------------	----------------	---	--------------------------

IV SKYRIUS

KITI INŽINERINIAI STATINIAI

1. Inžineriniai statiniai, ne aukštesni nei 15 m – Pandusas – I gr. nesudėtingas statinys	m ²	122,00	$K = 122,00 * 4,00^3 = 7808$
2. Inžineriniai statiniai, ne aukštesni nei 15 m – Laiptai – I gr. nesudėtingas statinys	m ²	17,10	$K = 17,10 * 2,28^3 = 202,68$
3. Plokšti horizontalūs inžineriniai statiniai – Takas – I gr. Nesudėtingas statinys	m ²	13,05	

* Žvaigždute pažymėti rodikliai apskaičiuojami vadovaujantis Nekilnojamojo turto kadastrinių matavimų ir kadastro duomenų surinkimo taisyklėmis, kurias tvirtina Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras. Baigus statybą ir atlikus kadastrinius matavimus šie rodikliai gali turėti neesminių nukrypimų.

PV A. Kalvaitienė (A 1853)

Atestato Nr.					PARKO TARP L. SAPIEGOS IR KUOSŲ G., VILNIUJE TVARKYMO PROJEKTAS			
A-1853	PV	A. Kalvaitienė		2021-05	BYLOS TURINYS			
ŽPRV 52	PDV	L. Ūsas		2021-05				
Kalba	Užsakovas: UAB "Sapiegos apartamentai" Statytojas: Vilniaus miesto savivaldybė				1125-PP-SP-AR	Laida	Lapas	Lapų
LT						0	1	1

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

NORMATYVINIAI DOKUMENTAI, DUOMENYS IR KOMPIUTERINĖS PROGRAMOS

Projekto dalis paruošta vadovaujantis toliau pateiktais normatyviniais dokumentais.

Lietuvos Respublikos įstatymai:

1. Lietuvos Respublikos želdynų įstatymas.
2. Lietuvos Respublikos statybos įstatymas.
3. Saugomų teritorijų įstatymas (Nr. IX-628, 2001-12-04, Žin., 2001, Nr. 108-3902 (2001-12-28)).
4. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas (statymas paskelbtas: Lietuvos aidas 1992, Nr. 20-0; Žin. 1992, Nr.5-75, i. k. 09210101STA00I-2223).
5. Lietuvos Respublikos žemės įstatymas (Nr. IX-1983, 2004-01-27, Žin., 2004, Nr. 28-868 (2004-02-21)).
6. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas (Nr. XII-407, 2013-06-27, Žin., 2013, Nr. 76-3824 (2013-07-16)).

Statybos techniniai reqlamentai:

1. STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“.
2. STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“.
3. STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“.
4. STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“.
5. STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“.
6. STR 2.06.02:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“.
7. STR 1.01.02:2016 Normatyviniai statybos techniniai dokumentai.

Kiti Lietuvos Respublikos teisės aktai ir standartai:

1. Lietuvos standartas LST 1516 „Statinio projektas. Bendrieji įforminimo reikalavimai“.
2. RSN 156-94 „Statybinė klimatologija“.
3. Lietuvos respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas
4. Želdinių apsaugos, vykdant statybos darbus, taisyklės.
5. LR Aplinkos ministro patvirtintos „Statybinių atliekų tvarkymo taisyklės“

Projekto dalis paruošta naudojantis Microsoft Word, Microsoft Excel, Autodesk AutoCAD LT programine įranga.

Atestato Nr.					PARKO TARP L. SAPIEGOS IR KUOSŲ G., VILNIUJE TVARKYMO PROJEKTAS			
A-1853	PV	A. Kalvaitienė		2021-05	AIŠKINAMASIS RAŠTAS			
ŽPRV 52	PDV	L. Ūsas		2021-05				
Kalba	Užsakovas: UAB "Sapiegos apartamentai"				1125-PP-SP-AR	Laida	Lapas	Lapų
LT	Statytojas: Vilniaus miesto savivaldybė					0	1	17

PROJEKTO RENGIMO PAGRINDAS

1. Sutartis su užsakovu;
2. Statinio projektavimo sąlygos AB „ESO“ prisijungimo sąlygos,
3. Statinio projektavimo techninė užduotis,
4. Pagrindiniai normatyviniai, kiti dokumentai ir duomenys, kuriais vadovaujantis parengtas projektas.

Sklypo plano brėžiniai yra atlikti ant UAB „SVS IDEA“ parengtos topografinės nuotraukos (aukščių sistema – Lietuvos valstybinė (LAS 07), koordinacių sistema LKS-1994).

Statybos užbaigimas: užbaigiant statybą, vadovautis STR 1.05.01:2017 "Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas", Darbo projektu, LR įstatymais ir teisės aktais reglamentuojamais dokumentais, nepažeidžiant trečiųjų asmenų teisių.

TRUMPAS OBJEKTO APRAŠYMAS

Objektas: Parkas tarp L. Sapiegos ir Kuosų g.

Statinio paskirtis: susisiekimo komunikacijos, poilsio ir rekreacijos.

Projektuojamų statinių sąrašas (statybos rūšis, paskirtis ir kategorija):

Nr.	Statybos rūšis	Paskirtis	Kategorija
	Nauja statyba	Kitos paskirties inžineriniai statiniai – Inžineriniai statiniai, ne aukštesni nei 15 m – Pandusas	I gr. nesudėtingasis statinys
	Nauja statyba	Kitos paskirties inžineriniai statiniai – Inžineriniai Inžineriniai statiniai, ne aukštesni nei 15 m – Laiptai	I gr. nesudėtingasis statinys
	Nauja statyba	Kitos paskirties inžineriniai statiniai – plokšti horizontalūs inžineriniai statiniai – Takas	I gr. nesudėtingasis statinys

Užsakovas: UAB „Sapiegos apartamentai“

Statytojas: Vilniaus miesto savivaldybė

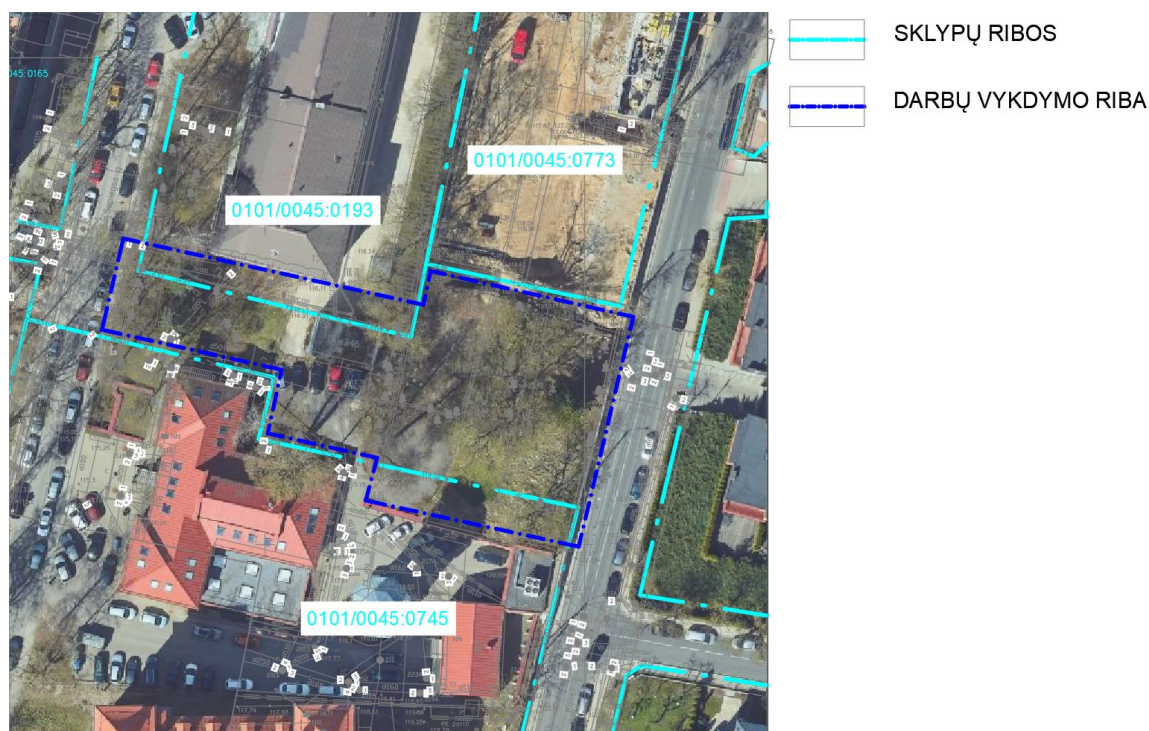
Darbo tikslas: sukurti susisiekimą tarp L.Sapiegos ir Kuosų gatvių, atnaujinti ir įveikinti teritoriją.

Dabo uždaviniai: suprojektuoti naujus betoninių trinkelio takus; numatyti ilgamečių augalų apželdinimą; numatyti pėsčiųjų jungtį tarp L.Sapiegos ir Kuosų gatvių; suplanuoti funkcines zonas įvertinus esamą reljefą bei teritorijos aplinką; pritaikyti teritoriją žmonių su negalia poreikiams.

Projekto rūšis (stadija): projektiniai pasiūlymai (PP)

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų
1125-PP-SP-AR	2	17

ESAMA PADĖTIS



Pav. 1 Objekto vieta

Tvarkoma teritorija yra Vilniaus mieste, Antakalnio rajone, tarp L. Sapiegos ir Kuosų gatvių. Didžioji tvarkomos teritorijos dalis yra nesuformuotame sklype. Taip pat tvarkoma sklypo Kad. Nr. 0101/0045:0193 pietinė dalis ir sklypo Kad. Nr. 0101/0045:0745 šiaurinė dalis. Gauti sklypų savininkų ir/ar valdytojų sutikimai.

Rytinė sklypo dalis ribojasi su Kuosų gatve, tačiau nuo gatvės yra atitverta mūrine siena (pav. 2), kuri riboja patekimą į teritoriją. Vakarinė dalis ribojasi su L. Sapiegos gatve. Šiaurinėje dalyje yra Valstybės dokumentų technologinės apsaugos tarnybos prie Finansų ministerijos pastatas ir „Sapiegų 19“ apartamentai. Pietinėje dalyje tvarkoma teritorija ribojasi su Sapiegų rezidencijos, trinitorių vienuolyno ir ligoninės statinių kompleksu.

Teritorijos centrinėje dalyje stovi elektros transformatorinės statinys, asfalto dangą, vedanti prie šio statinio, naudojama kaip automobilių stovėjimo aikštelė (pav. 3).



Pav. 2. Mūrinė siena



Pav. 3. Mašinų stovėjimo aikštelė

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų
	3	17

Tarp Sapiegų ir Kuosų gatvių yra 4 metrų aukščių skirtumas (pav. 4). Dėl šio aukščių skirtumo susisiektis tarp Kuosų ir Sapiegų gatvių sudėtingas. Šlaite yra suformuota lygi terasa, kuri išklota asfalto danga. Dalis šios aikštelės nenaudojama, yra prastos būklės, iš asfalto išaugę savaiminiai medeliai (pav. 5).



Pav. 4. Šlaitas



Pav. 5. Asfaltinėje dangoje išaugę medeliai

Teritorijoje auga pavieniai įvairaus amžiaus medžiai – kaštonai, beržai, klevai, eglės, liepos, tuopos, uosialapiai klevai. Daugumos medžių būklė yra gera, skersmenys varijuoja nuo 2 iki 134 cm. (Žr. prisegamą „Pavienių augančių medžių schemą“). Pastaba: Vietoje raudonųjų klevų yra uosialapiai klevai. Projekte numatoma palikti visus esamus želdinius.

Esami inžineriniai tinklai:

Nagrinėjama teritorija yra užstatytoje miesto dalyje, tarp esamų pastatų, todėl per ją eina esami inžineriniai tinklai.

Dujotiekis

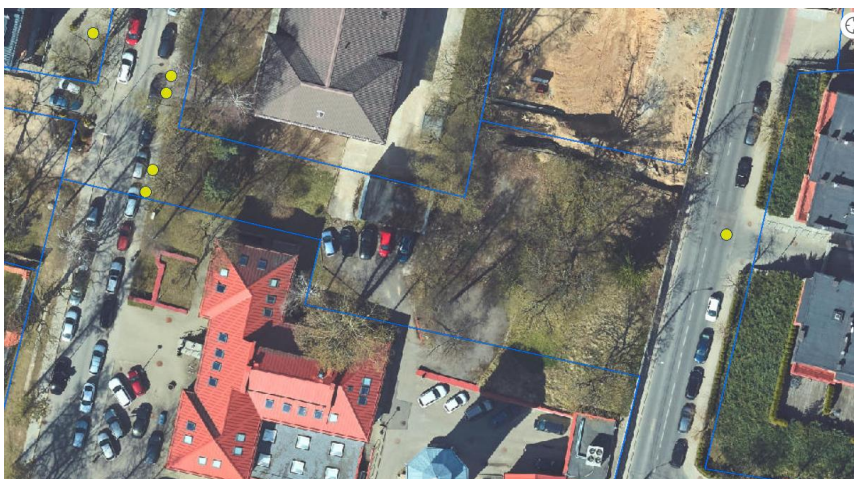
NĖRA

Šilumos trasos

NĖRA

Hidrantai

Vakarinėje nagrinėjamos teritorijos dalyje, palei L. Sapiegos g. yra du esami gaisriniai hidrantai. Teritorijos rytinėje pusėje esančioje Kuosų g. Yra vienas gaisrinis hidrantas.

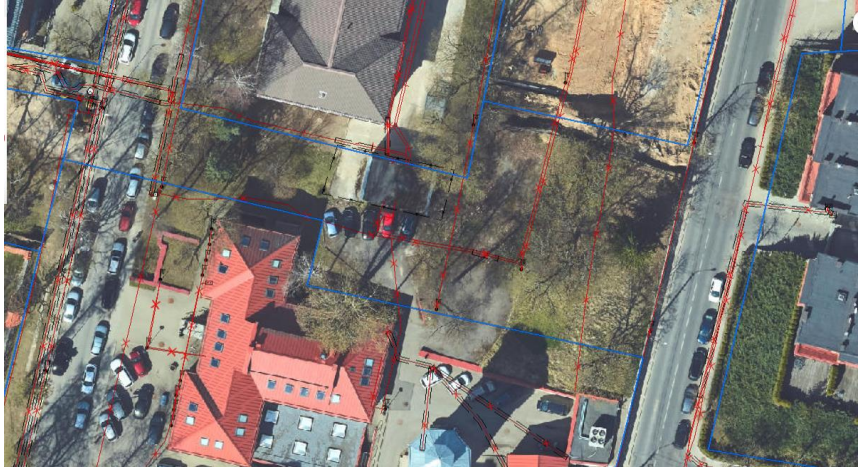


Pav. 6 Gaisriniai hidrantai

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų
	4	17

Požeminės elektros trasos.

Aplinkinėse teritorijose vykdomi statybos darbai, todėl koreguojami esami elektros tinklai. Teritorijos tvarkymo projektiniai sprendiniai bus derinami su elektros tinklus administruojančia įmone. Bus rengiama atskira teritorijos apšvietimo dalis, pagal ESO išduotas prisijungimo sąlygas.



Pav. 7 Elektra

Požeminės ryšių trasos.

Nagrinėjamą teritoriją kerta ryšių linija nuo L. Sapiegos g. 15 iki 17 namo, vakarinėje teritorijos dalyje. Teritorijos tvarkymo projektiniai sprendiniai bus derinami su ryšių tinklus administruojančia įmone.



Pav. 8 Ryšiai

Požeminės vandentiekio ir nuotekų trasos.

Nagrinėjamą teritoriją kerta fekalinės kanalizacijos linija. L. Sapiegos g. 15 ir 17 namai, vakarinėje nagrinėjamos teritorijos dalyje pajungti į fekalinės kanalizacijos trasą einančią šalia L. Sapiegos gatvės. Teritorijos tvarkymo projektiniai sprendiniai bus derinami su nuotekų tinklus administruojančia įmone.



Pav. 9 Vandentiekis, nuotekos

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų
	5	17

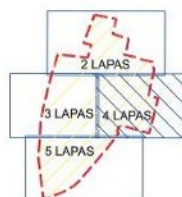
PAVELDOSAUGINĖ DALIS

1. Nagrinėjamos teritorijos vakarinė dalis patenka į Sapiėgų rezidencijos, trinitorių vienuolyno ir ligoninės statinių kompleksą (kodas 762).
2. Visa nagrinėjama teritorija patenka į Vilniaus miesto istorinę dalį, vad. Antakalniu (kodas 16084)
3. Visa nagrinėjama teritorija patenka į Vilniaus senjojo miesto ir priemiesčių archeologinę vietovę (kodas 25504).

1.

SAPIEGŲ REZIDENCIJOS, TRINITORIŲ VIENUOLYNO IR LIGONINĖS STATINIŲ KOMPLEKSAS (762, G246K, Atr 57) APIBRĖŽTŲ TERITORIJOS BEI APSAUGOS ZONOS RIBŲ PLANAS. 4 LAPAS

Antakalnio g. 17, 19, 25, 27, Smėlio g. 33, L. Sapiėgos g. 13, 15, 17,
Vilnius, Vilniaus m. sav.



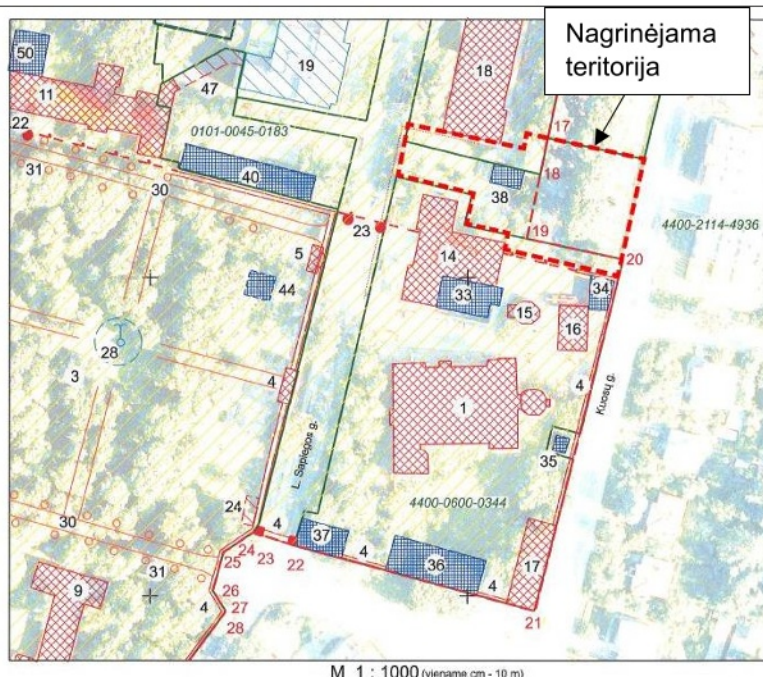
Lapų išsidėstymo schema

Sutartiniai ženklai:

- Nekilnojamosios kultūros vertybės apibrėžtos teritorijos ribos, sutampiančios su geodeziškai matuotų sklypų ribomis
- Nekilnojamojo kultūros paveldo statinys
- Tvora su vartais
- Teritorijoje esantys, vertingų savybių požymių turintys objektai
- Nekilnojamosios kultūros vertybės teritorijoje esančios vertingosios savybės
- Pastatų, statinių vietos
- Tvoros su vartais vieta
- Medžių eilės, alėjos
- Kelių, takų trasos
- Fontanų vietos
- Teritorijoje esantys kiti objektai
- Geodeziškai matuotų sklypų ribos

Nuorodos:

1. Nekilnojamosios kultūros vertybės teritorijos ribų posūkio taškų koordinatės nurodytos 1 lape.
2. Nekilnojamosios kultūros vertybės komplekso dalių, vertingųjų savybių, vertingųjų savybių požymių turinčių ir kitų objektų ekspliciacija, nurodyta 3 lape.



M 1 : 1000 (vienas cm - 10 m)

Teritorijos plotas - 124033 m²

KULTŪROS PAVELDO CENTRAS		Sapiėgų rezidencijos, trinitorių vienuolyno ir ligoninės statinių kompleksas (762, G246K, Atr 57) apibrėžtų teritorijos bei apsaugos zonos ribų plano projektas
Teritorijos ribas ir vertingasias savybes pažymėjo Duomenų skyriaus Urbanizuotų vietovių poskyrio vyr. paminklotvarkininkė		Milda Bugailiškytė
Plano projektą sudarė Duomenų skyriaus Statinių poskyrio vyr. paminklotvarkininkė		Rima Putrimienė
(Licencija Nr. G - 449 - (793), Kvalifikacijos pažymėjimas Nr. 1GKV-1289)		
Plano projektą patikrino Duomenų skyriaus Urbanizuotų vietovių poskyrio vedėja		Violeta Bruzgelevičiūtė
Plano projektą priėmė direktorius		Virgilijus Kadinskas 2018.04.03

Pav. 10 Ribų planas (Sapiėgų rezidencijos, trinitorių vienuolyno ir ligoninės statinių kompleksas)

Tvarkoma teritorija yra tarp Sapiėgų rezidencijos, trinitorių vienuolyno ir ligoninės statinių kompleksui priklausančių pastatų: Nr. 14 plane pažymėtas Šeštasis ligoninės pastatas (17356), Nr. 18 plane pažymėtas Septintasis ligoninės pastatas (37670), Nr. 15 plane pažymėtas vandens bokštas (17357), Nr. 16 plane pažymėtas Specialiosios paskirties pastatas (17358), Nr. 34 plane pažymėtas Garažas. Teritorijoje yra kitas objektas – Nr. 38 plane pažymėta Antra transformatorinė.

Jokių saugomų komplekso elementų pačioje tvarkomoje teritorijoje nėra.

Vertingosios, Sapiėgų rezidencijos, trinitorių vienuolyno ir ligoninės statinių komplekso, savybės:

- 7.1.3.1. planavimo sprendiniai - plano struktūra, tūrinė erdvinė kompozicija, kurią formuoja V-R krypties kompozicinės ašies sujungti reprezentaciniai vartai, taisyklingo išplanavimo parkas ir rūmai esantys teritorijos centrinėje dalyje, trinitorių vienuolynas, Viešpaties Jėzaus bažnyčia esantys teritorijos Š dalyje, ligoninės pastatai, pastatų, vartų su tvoromis, fontanų vietos (skersinė Š-P krypties kompozicinė ašis, siejusi rezidenciją su Viešpaties Jėzaus bažnyčia suardyta 1878 m., suprojektavus ir pastatius Trečią ligoninės korpusą; iš dalies pakitusi; TRP; BR Nr. 1; IKONOG Nr. 1-4, 7, 8, 10-12; FF Nr. 0.1, 0.6-0.10, 0.13, 0.19, 0.23-0.26; 2014 m.);

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų
1125-PP-SP-AR	6	17

- 7.1.3.2. buvusių komplekso dalių (statinių) liekanos ar jų vietos - **bažnyčios šventoriaus vartų pastato vieta teritorijos Š dalyje** (vartų pastatas buvo nugriautas apie 1960-1970 m.; -; TRP 20; IKONOG Nr. 37; -; 2014 m.); **vienuolyno kiemo vartų vieta teritorijos Š dalyje** (-; -; TRP21; IKONOG Nr. 48; -; 2014 m.); **parko Šiaurinių vartų su tvora vieta teritorijos centrinėje dalyje** (-; -; TRP22; -; 2014 m.); **rūmų kiemo Šiaurinių vartų su tvora vieta teritorijos R dalyje** (šiauriniai vartai vedė į ūkinį kiemą; -; TRP23; -; 2014 m.); **šaltinėlio grotos vieta teritorijos R dalyje** (abipus parko R vartų, prie tvoros stovėjo simetriškos šaltinėlio grotos; -; TRP24; -; 2014 m.); **oranžerijos vieta teritorijos ŠV dalyje** (-; -; TRP25; -; 2014 m.); **galerijos tarp ligoninės korpusų vieta teritorijos ŠR dalyje** (galerija jungė Trečią ir Aštuntą ligoninės pastatus; -; TRP26; -; 2014 m.);
- 7.1.3.4. žemės ir jos paviršiaus elementai - **dvių lygių terasų - aukštutinės R ir žemutinės V - reljefas** (teritorijos R dalyje esančią rūmų kiemo aukštutinę terasą nuo reguliaraus parko žemutinės terasos skiria parko tvora su vartais ir laiptais; -; FF Nr. 0.4, 0.24-0.26, 0.28, 0.39, 0.49, 0.54-0.56, 0.59; 2014 m.); **XVII-XVIII a. kapinių fragmentai** (žr. 13.40; -; -; 2014 m.); **kultūrinis sluoksnis** (žr. 13.15-13.17; -; -; 2014 m.);
- 7.1.3.6. želdynai ir želdiniai - **vienuolyno sodo vieta teritorijos Š dalyje** (-; -; TRP 18; FF Nr. 0.46-0.48; 2014 m.);
- 7.4. Artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio - **Vilniaus miesto istorinė dalis, vad. Antakalniu (16076, UV70)**;
- 7.5. Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius - **nuo XVII a. ansamblio teritorija buvo Sapiegų istorinės jurisdikcijos dalis. Medinis Sapiegų dvaro pastatas čia jau stovėjo XVII a. pr. Kaip rašo A. H. Kirkoras (1818-1886) „anot padavimo, Sapiegų rūmai buvo pastatyti iš pagonių šventyklos arba visų Lietuvos dievų panteono griuvėsių“. Šį panteoną mini ir M. Strijkovskis (1547-1593). Rūmus 1689-1692 m. pagal Džovano Batistos Frediano projektą pastatė Lietuvos didysis etmonas Kazimieras Jonas Sapiega (1637-1720). Dekoruoja dalyvavo Sapiegos rūmų skulptorius ir architektas Pjeteras Pertis (1648-1714) bei italų tapytojas Mikelandželas Palonis (1637-1712). Rūmai pasižymėjo turtinga paauskuoto stiuco puošyba, freskomis, kurių svarbiausia buvo nutapyta pokylių salės lubų plafone ir vaizdavo Heraklio apoteozę. 1700 m. po Valkininkų mūšio rūmus nusiaubė konfederacijos bajorai. Buvo niokojami pastatai, rūmuose buvę paveikslai sukaptoti. Barokinis rūmų parkas ribojosi su Viešpaties Jėzaus bažnyčios ir trinitorių vienuolyno sklypu - jų statybą fundavo tie patys Sapiegos. XVII a. pab. atvykę į Vilnių trinitoriai buvo reformuoto trinitorių ordino ispaniškosios atšakos atstovai. Jie buvo pasišventę retai tarp to meto šventikų misijai - išpirkti belaisvius iš kitatikių nelaisvės. Tai buvo aktualu Kazimierui Jonui Sapiegai, LDK didžiajam etmonui, vadovavusiam LDK kariuomenei Lenkijos ir Lietuvos valstybės karo su Osmanų imperija (1683- 1699) metu. Bažnyčios ir vienuolyno ansamblį 1694-1717 m. statė ir dekoravo meistrai, atvykę iš Italijos. Čia dirbo Komaskų mokyklos atstovai, geriausi pasaulyje stiuco lipdybos kūrėjai. XVII a. į Lietuvą atvyko stiuco meistrai Dž. Marija Galis ir Pjeteras Pertis (1648-1714) su broliais Antonijumi Džovaniu ir Karlu, Stefano Perčio sūnumis. XVIII a. vienuolyne veikė ordino kolegija. Yra išlikę joje dėsčiusių trinitorių filosofijos paskaitų rankraščių. Nuo 1726 m. prie vienuolyno veikė parapiinė mokykla. 1718 m. Sapiegos rezidenciją laikinai išnuomojo Mozoriaus pastalininkienei Sofijai Bagdzevičiūtei Jablonskienei. 1720 m. po rūmų statytojo mirties rūmus paveldėjo jo jauniausias sūnus Lietuvos didysis maršalka Aleksandras Paulius Sapiega, kuris 1734 m. buvo palaidotas trinitorių Viešpaties Jėzaus bažnyčioje. Vėliau rūmus valdė Aleksandro Pauliaus sūnus, Palenkės vaivada, Mstislavlio seniūnas Mykolas Antanas Sapiega (1711-1760). Po Mykolo Antano mirties (neturėjusio įpėdinių) rūmai atiteko jo brolio Kazimiero Leono Karolio sūnui, Lietuvos didžiajam kancleriui (1775-1793) Aleksandru Mykolui Sapiegai. Jo valdymo metu 1763-1765 m. prancūzų architektas Jacobas Delau tvarkė parką, fontaną, sumūriję naują tvorą ir laiptus į rūmus ir parką. Amžiaus pabaigoje rūmus valdė Aleksandro Mykolo sūnus, Lietuvos artilerijos generolas Pranciškus Sapiega. 1794 m. sukilimo ir jo malšinimo metu Sapiegų rezidencijoje buvo apsistoję rusų kariuomenė. Nukentėjo ne tik rūmai ir kiti statiniai, bet ir parkas. Buvo sunaikinti gėlynai, dekoratyviniai elementai, apgriautos tvoros. Pranciškus Sapiega 1797 m. kartu su Pelagėja Potockyte rūmus su žemės sklypu ir mišku pardavė Juozapui ir Liudvikai Potockytei Kosakauskams. 1808 m. rūmus nupirko Vilniaus miestas. 1809 m. rūmuose buvo nutarta įsteigti karo ligoninę, kuri buvo atidaryta 1829 m. Nuo to laiko rezidencijos teritorija perėjo karinio komisariato žinion. 1812 m. karo metu prancūzų armija buvo užėmusi ne tik Sapiegų rezidenciją, bet ir trinitorių vienuolyną bei bažnyčią. Prancūzų armija rūmų patalpas naudojo ligoninės tikslams. Per 1812 m. įvykius trinitorių vienuolynas nukentėjo labiausiai už kitus Vilniaus mieste. Įsibrovę kavalerijos kareiviai išvogė biblioteką, sudaužė krosnis, sunaikino duris, langus, grindis, išardė ir sudegino tvorą, išnešė visas maisto atsargas, o mokykloje liko tik mūrinės sienos. Ligoninė vienuolyne buvo panaikinta tik 1816 m. XIX a. vid. buvusioje Sapiegų valdoje imta projektuoti ir statyti naujus statinius. 1843 m. architektas Farafontjevas parengė ligoninės pertvarkymo projektus ir 1848 m. ligoninė vėl pradėjo veikti. 1845-1859 m. Vilniaus plane buvo nurodyta, kad parkas yra viešas ir priklauso miestui. XIX a. vid. nagrinėjamoje teritorijoje veikė ne tik karinė ligoninė, bet buvo įkurdintas ir Aleksandro kadetų korpusas. 1862 m. pagal inžinieriaus architekto Ivano Levickio (1830-1894) projektą rūmuose įrengta karo ligoninė perstatyta į kadetų korpusą. Po 1863-1864 m. sukilimo panaikinus trinitorių vienuolyną, bažnyčia buvo paversta į Šv. Mykolo Arkangelo cerkvę. Tuo laikotarpiu buvo nuniokotos vienuolyno patalpos, apnaikintas bažnyčios vidus. 1919 m. bažnyčia priskirta Lenkijos kariuomenės ligoninei, o vienuolyno pastatai 1924 m. pritaikyti Universiteto klinikoms.**

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų
	7	17

1927-1928 m. kompleksas pritaikytas universiteto oftalmologijos institutui, kuris čia veikė iki Antrojo pasaulinio karo. Po karo visa Sapiegų rezidencijos teritorija atiteko sovietų kariuomenei ir tapo visiškai uždara. Sovietmečiu bažnyčioje buvo įkurtas karinės intendantūros sandėlis. 1993 m. vienuolyno ansamblis suremontuotas ir jame pradėjo veikti Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarija. Nuo 2000 m. bažnyčią aptarnauja šv. Jono kongregacijos broliai ir seserys. Nuo to laiko vienuolyno ansamblis vadinamas Šventojo Jono Teologo vardu.

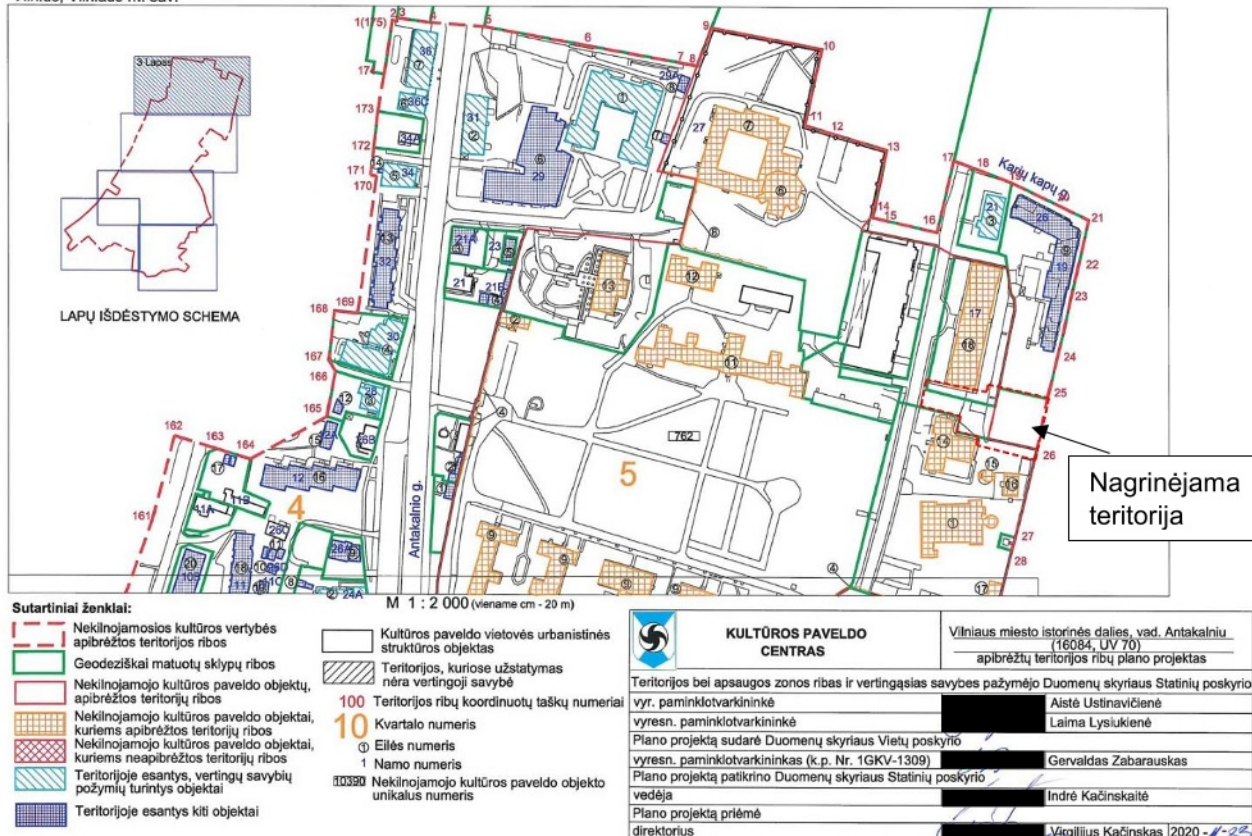
Teritorijos tvarkymo projektu nėra pažeidžiamos jokios komplekso vertingosios savybės, nes pagrindinis projekto tikslas – teritorijos želdynų, takų, laiptų projektavimas ar tvarkymas, pėsčiųjų jungties tarp L. Sapiegos ir Kuosų gatvių numatymas, funkcinį zonų, įvertinus esamą reljefą bei teritorijos aplinką, formavimas, teritorijos pritaikymas žmonių su negalia poreikiams.

2.

VILNIAUS Miesto ISTORINĖ DALIS, VAD. ANTAKALNIU (16084, UV 70)

APIBRĖŽTŲ TERITORIJOS RIBŲ PLANAS, 3 LAPAS. RIBOS, PLANO STRUKTŪRA, KULTŪROS PAVELDO OBJEKTAI IR KT.

Vilnius, Vilniaus m. sav.



Pav. 11 Ribų planas (Vilniaus miesto istorinė dalis, vad. Antakalniu)

Tvarkoma teritorija yra Vilniaus miesto istorinės dalies, vad. Antakalniu šiaurės rytiniame pakraštyje. Saugomų objektų nagrinėjamoje teritorijoje nėra.

Vertingosios, Vilniaus miesto istorinė dalis, vad. Antakalniu, savybės:

- 7.2.1.1. planinės struktūros tipas - **mišraus plano struktūra** (Antakalnio priemiestis pradėjo formuotis XV a. prie jau buvusio kelio į Nemenčinę, tai buvo tarp griovų ir Neries terasų einantis kelias, dabartinį T. Kosciuškos-Antakalnio gatvių trasos vaizdą įgavęs XIX a. I p., pagrindinių gatvių tinklas susiformavo stichiškai, buvusių takų tarp kalvų trasose ar upelių rėvų vietose; TRP; IKONOGN Nr. 1-26; FF Nr. 0.1-11, 17-41; 2020 m.);
- 7.2.1.2. planinės struktūros tinklas - **mišraus plano struktūra su pagrindinėmis T. Kosciuškos, Antakalnio, Olandų, L. Sapiegos, M. K. Paco, Slušų, P. Vileišio gatvėmis** (-; -; TRP; IKONOGN Nr. 1-26; FF Nr. 0.1-11, 17-41; 2020 m.);
- 7.2.1.3. kvartalai - **istorinių gatvių ribojami kvartalai** (istorinių gatvių trasas žr. punkte 7.2.1.5; -; TRP; IKONOGN Nr. 20-23; 2020 m.);

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų
1125-PP-SP-AR	8	17

- 7.2.1.4. vietovės plano struktūros valdos (posesijos) - **istorinės sklypų ribos** (-; -; TRP; IKONOG Nr. 21-23; 2020 m.);
- 7.2.1.5. keliai, gatvės, aikštės, įvažiavimai, pravažiavimai, takai, jų tipai, trasos, dangos - **gatvių trasos: T. Kosciuškos, Antakalnio, Slušų, P. Vileišio, K. Būgos, K. Jauniaus, M. Dobužinskio, Olandų, L. Sapiegos, M. K. Paco, Vasaros, Pavasario, Saulės, Jūratės, Mildos g.** (-; XX a. II p. dalis gatvių atkarpų tiesintos, platintos, teritorijoje esanti Karių kapų g. dalis pakeista, teritorijoje buvusi Smėlio g. dalis sunaikinta XX a. II p. įrengus stadioną ir pastačius pastatą Antakalnio g. Nr. 29; TRP, IKONOG Nr. 1-24; FF Nr. 0.1, 2, 6-11, 17, 18, 19, 30-33, 36-38, 1.1-3, 5, 6, 10, 11, 16, 18, 19, 21, 22, 2.2-9, 3.1, 3-5, 11, 13, 15-17, 4.1, 3-5, 10, 12-15, 20, 23, 39-41, 43, 5.1, 11, 13, 17, 6.1, 4, 7, 10, 15, 7.6, 8.1, 18, 20, 21, 30, 9.1, 9, 14, 20, 23, 10.6, 11.1-8, 12.1, 2, 5, 6, 7; 2020 m.); **skersgatvio trasa kvartale Nr. 1** (išlikusi tik trasos atkarpa ŠV dalyje; trasos PR dalis sovietiniu laikotarpiu pritaikyta pėstiesiems, įrengti laiptai; -; TRP; IKONOG Nr. 16, 20, 21, 23, 24; FF Nr. 1.13; 2020 m.); **įvažiavimo trasa iš Antakalnio g. į kvartalą Nr. 5** (tai buvęs įvažiavimas į aikštę prie Viešpaties Jėzaus trinitorių bažnyčios ir vienuolyno; -; TRP; IKONOG Nr. 14, 15, 17, 18, 20, 24; FF Nr. 5.8; 2020 m.); **įvažiavimo trasa iš M. K. Paco g. į kvartalą Nr. 9 link namo M. K. Paco g. Nr. 3A** (-; -; TRP; IKONOG Nr. 20, 21, 23, 24, 26, ; FF Nr. 9.3, 4; 2020 m.); **trys įvažiavimų trasos iš Pavasario g. į kvartalą Nr. 8** (-; iš dalies pakitusios; TRP; IKONOG Nr. 20, 21, 23, 24, 26; FF Nr. 8.2-5, 7; 2020 m.); **lauko akmenų grindinys K. Būgos g.** (dalis grindinio po asfalto danga; -; TRP 10, 13 lap.; FF Nr. 2.6, 7, 3.16; 2020 m.); **lauko akmenų grindinys K. Jauniaus g.** (netyrinėta, fragmentiškai matomas po susidėvėjusia asfalto danga; -; FF Nr. 4.41, 42; 2020 m.); **lauko akmenų grindinys PR įvažiavime iš Pavasario g. į kvartalą Nr. 8** (-; -; TRP 10, 13 lap.; FF Nr. 8.8, 9; 2020 m.); **lauko akmenų grindinio fragmentai įvažiavime iš M. K. Paco g. į kvartalą Nr. 8** (-; -; TRP 10, 13 lap.; FF Nr. 8.33, 34; 2020 m.); **lauko akmenų grindinio fragmentai buv. įvažiavimuose ties pastatais Antakalnio g. Nr. 24A, 34** (-; -; FF Nr. 4.9, 17; 2020 m.);
- 7.2.1.6. vietai reikšmingo buvusio užstatymo ar jo dalių vietos - **Viešpaties Jėzaus koplytėlės vieta Antakalnio g.** (koplytėlė statyta XVII a., nugriauta XX a. 6 deš.; -; TRP 10, 13 lap.; IKONOG Nr. 21, 23, 33, 34, 37, 41, 44, 45, 48, 49, 56, 60, 64; FF Nr. 2.1; 2020 m.); **Šv. Veronikos koplytėlės vieta ties L. Sapiegos ir Antakalnio g. sankryža** (koplytėlė buvo pastatyta XVIII a. pr., 1710 m. maro aukoms atminti, nugriauta 1962 m.; -; TRP 9, 13 lap.; IKONOG Nr. 21, 23, 54, 59; FF Nr. 0.20, 5.2; 2020 m.);
- 7.2.1.7. gamtiniai elementai - **reljefas: P, R dalyse paviršius kalvotas, Š dalyje lygus, V dalyje terasomis žemėjantis Neries upės šlaitas** (V dalyje iš dalies pakitęs; -; TRP; FF Nr. 0.1-11, 14, 15, 17-41; 2020 m.); **Neries upės kranto, ribojančio Antakalnį iš ŠV pusės, linija** (-; iš dalies pakitusi; TRP; IKONOG Nr. 1-17, 19-24; FF Nr. 0.1-5; 2020 m.); **kultūrinis sluoksnis** (Vilniaus senjojo miesto ir priemiesčių archeologinės vietovės vertingąsias savybes vertingąsias savybes žr. KVR u. k. 25504; -; TRP; 2020 m.); **želdynai ir želdiniai - T. Kosciuškos g. perimetrinio apželdinimo lapuočiais medžiais pobūdis** (-; TRP; IKONOG Nr. 21, 23, 24, 45, 46, 55, 56, 65; FF Nr. 0.7, 8, 1.1-6, 12.1-6; 2020 m.); **P, R teritorijos kalvų apželdinimo lapuočių ir spygliuočių medžiais pobūdis** (-; būklė patenkinama; TRP; IKONOG Nr. 17, 19, 24-26, 35, 38, , 51, 53, 62, 63, 66; FF Nr. 8.4, 9, 11, 13, 14, 19-22, 33, 9.1-4, 9, 12, 14, 15, 18, 20, 23; 10.2, 3, 7; 2020 m.);
- 7.2.2. tūrinė erdvinė struktūra - **vertingųjų savybių visuma, sudaryta iš nekilnojamojo kultūros paveldo bei vertingųjų savybių požymių turinčių objektų, iš urbanistinės struktūros objektų, iš atvirų ir uždarytų erdvių su gamtiniais elementais ir iš kitų vertingųjų savybių, kuriai būdinga vyraujantys PV, V, R dalių miesto vilų užstatymas, ŠV dalyje pereinantis į perimetrinį, o PR dalyje - sodybinis su miesto vilų tarpais; dominuojantys pagrindiniai istoriniai funkciniai ir kompoziciniai centrai - Vilniaus Šv. apaštalų Petro ir Povilo bažnyčia centrinėje dalyje bei Viešpaties Jėzaus trinitorių bažnyčia ŠV dalyje** (-; iš dalies pakitusi; TRP; IKONOG Nr. 20-24, 35-46, 48-66; FF Nr. 0.1-5, 8-10, 12, 15-17, 24, 26; 2020 m.);
- 7.2.2.2. užstatymo tipai - **perimetrinis XIX a. II p. - XX a. I p. užstatymas 1-2 a. su pastogėmis, mansardomis mūriniais ir mediniais pastatais kvartaluose Nr. 2, 4, 5** (aukštis iki karnizo nuo 3,3 m iki 13,0 m, iki kraigo - nuo 6,3 m iki 16,5 m; -; TRP 17 lap.; IKONOG Nr. 20-24; FF Nr. 2.3-5, 4.5-8, 10-16, 18-20; 2020 m.); **miestų vilų perimetrinis XIX a. - XX a. I p. užstatymas 1-3 a. su pastogėmis, mansardomis mūriniais ir mediniais pastatais kvartaluose Nr. 1, 2, 6-9** (aukštis iki karnizo nuo 6,0 m iki 13,0 m, iki kraigo - nuo 9,5 m iki 14,5 m, pastato T. Kosciuškos g. Nr. 30 aukštis išmatuotas tik iki karnizo; -; TRP 17, 18 lap.; IKONOG Nr. 20, 21, 23, 24; FF Nr. 1.3-6, 2.1-2; 2020 m.); **miesto vilų perimetrinis XX a. 6-7 deš. užstatymas 2 a. su pastogėmis mūriniais pastatais, tame tarpe pastatais su sutapdintais stogais Saulės g. Nr. 3, M. K. Paco g. Nr. 21 bei XIX a. pab. (?) - XX a. pr. 1 a. pastatu Jūratės g. Nr. 1, kvartale Nr. 7 ir kvartalo Nr. 8 Š dalyje** (aukštis iki karnizo nuo 3,8 m iki 6,5 m, iki kraigo - nuo 7,3 m iki 10,3 m; -; TRP 17, 18 lap.; IKONOG Nr. 24-26; FF Nr. 7.4-6, 8.28, 29; 2020 m.); **miesto vilų XIX a. -XX a. I p. su XX a. II p. tarpais užstatymas 1-2 a. su pastogėmis, mansardomis mediniais ir mūriniais pastatais kvartaluose Nr. 1, 7, 8, 9, kvartalo Nr. 3 ŠR dalyje, kvartalo Nr. 4 P dalyje** (aukštis iki karnizo nuo 4,2 m iki 8,2 m, iki kraigo - nuo 6,8 m iki 11,5 m; -; TRP 17, 18 lap.; IKONOG Nr. 20, 21, 23-26; FF Nr. 1.7-13, 3.4-9, 4.1-3, 23, 29-40, 7.1, 2, 8.4, 6, 9, 10, 12, 13, 9.8, 9, 12, 13; 2020 m.); **sodybinis XIX a. pab. (?) - XX a. I p. su XX a. II p. tarpais užstatymas 1-2 a. su pastogėmis, mansardomis mūriniais, mediniais pastatais kvartale Nr. 4, 8, 9, 10** (aukštis iki karnizo nuo 2,5 m iki 6,4 m, iki kraigo - nuo 5,0 m iki 8,4 m; -; TRP 17, 18 lap.; IKONOG Nr. 19-21, 23-26; FF Nr. 4.23-28, 8.3, 5, 7, 17-19, 22, 24-26, 33, 35, 36, 9.4-7, 11, 15, 16, 18, 19, 21, 10.3-5; 2020 m.); **sodybinis perimetrinis XX a. I p. užstatymas 1 a. su pastogėmis mediniais**

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų
1125-PP-SP-AR	9	17

pastatais kvartale Nr. 9 (aukštis iki karnizo nuo 3 m iki 3,5 m, iki kraigo - nuo 4,8 m iki 6,1 m; -; TRP 18 lap.; IKONOG Nr. 20, 21, 23-26; FF Nr. 8.16, 20, 21, 9.1, 22, 23; 2020 m.); **atskirai stovintys pastatai: pastatas, P. Vileišio g. 6 kvartale Nr. 3** (-; -; TRP 17 lap.; IKONOG Nr. 20, 21, 23, 24; FF Nr. 12.1-6; 2020 m.); **1929-1930 m. pastatytas mokyklos pastatas Antakalnio g. Nr. 29 kvartale Nr. 5** (-; -; TRP 17 lap.; IKONOG Nr. 22, 24, 25; FF Nr. 0.25, 5.9; 2020 m.); **XIX a. pab. - XX a. pr. 1 a. mūrinis pastatas šalia pastato M. K. Paco g. Nr. 4 kvartale Nr. 6** (-; -; TRP 17 lap.; IKONOG Nr. 20, 21, 23-26; FF Nr. 6.10, 11; 2020 m.); **Nacionalinė Mikalojaus Konstantino Čiurlionio menų mokykla u. k. 27978, T. Kosciuškos g. 11 kvartale Nr. 12** (-; -; TRP 18 lap.; IKONOG Nr. 26; FF Nr. 12.1-6; 2020 m.); **komponentinis užstatymas, kurį formuoja: Petro Vileišio rūmų ansamblis u. k. 15, Antakalnio g. 6 kvartale Nr. 3** (-; -; TRP 17 lap.; IKONOG Nr. 20, 21, 23, 24, 58; FF Nr. 3.1, 2, 16; 2020 m.); **Sapiegų rezidencijos, trinitorių vienuolyno ir ligoninės statinių kompleksas u. k. 762 bei pastatais L. Sapiegos g. Nr. 21, kvartale Nr. 5** (-; -; TRP 17 lap.; IKONOG Nr. 5-, 7, 9, 12, 14, 16-18, 20, 22, 24; FF Nr. 5.2, 3, 13, 15-18; 2020 m.); **Vilniaus Šv. apaštalų Petro ir Povilo bažnyčios, Laterano reguliariųjų kanauninkų vienuolyno ir kitų statinių ansamblis u. k. 3, kvartale Nr. 6** (-; -; TRP 18 lap.; IKONOG Nr. 1-8, 10-17, 19-21, 23-31, 33-38, 40-44, 46, 48-53, 57, 60, 64, 65; FF Nr. 6.1, 2, 15; 2020 m.); **Vilniaus psichiatrinės ligoninės statinių kompleksas u. k. 30972, kvartale Nr. 10** (-; -; TRP 18 lap.; IKONOG Nr. 20, 21, 23, 24-26; FF Nr. 10.7; 2020 m.); **Technikos mokyklos statinių kompleksas u. k. 32810 kvartale Nr. 10** (-; -; TRP 18 lap.; IKONOG Nr. 21, 23, 24-26; FF Nr. 10.6; 2020 m.);

- 7.2.2.3. atviros erdvės - **atvira - vieša netaisyklingo formos plano aikštė kvartale Nr. 6 priešais Vilniaus Šv. apaštalų Petro ir Povilo bažnyčią** (išlikusi iš dalies, V aikštės dalis panaikinta 1965 metais įrengiant transporto žiedą; -; TRP 18 lap.; IKONOG Nr. 8, 10-13, 19-21, 23, 24, 33, 34, 37, 41, 44, 48-50, 64; FF Nr. 0.15, 16; 2020 m.); **skveras ties L. Sapiegos ir Antakalnio g. sankryža** (šioje vietoje buvo Šv. Petro ir Povilo bažnyčios parapijos kapinės, kurios iškeltos XIX a. pr., jose iki 1962 m. stovėjusi Šv. Veronikos koplytėlė; -; TRP 17 lap.; IKONOG Nr. 20, 21, 23, 24, 54, 59; FF Nr. 0.19, 20, 5.1, 2; 2020 m.); **skveras kvartale Nr. 5 priešais mokyklos pastatą** (tai buvusi aikštė prie Viešpaties Jėzaus trinitorių bažnyčios ir vienuolyno; skvero V dalis užstatyta XX a. II p.; -; TRP 17 lap.; IKONOG Nr. 5-7, 9, 12, 14, 15, 17, 18, 20, 22, 24; FF Nr. 0.23, 24; 2020 m.);
- 7.2.2.6. siluetai - **Antakalnio pirmo ir antro plano siluetas Nr. 1 nuo dešiniojo Neries upės kranto, Žirmūnų tilto, formuojamas Vilniaus Šv. apaštalų Petro ir Povilo bažnyčios, Laterano reguliariųjų kanauninkų vienuolyno pastato, Petro Vileišio rūmų ansamblio bei želdinių** (-; -; žr. į priedą Nr. 4, siluetas Nr. 1a, 1b; TRP 10 lap.; FF Nr. 0.1, 2; 2020 m.);
- 7.2.2.7. perspektyvos - **T. Kosciuškos g. perspektyva Nr. 1 PV-ŠR kryptimi nuo pastato T. Kosciuškos g. Nr. 11 į Vilniaus Šv. apaštalų Petro ir Povilo bažnyčią** (-; -; žr. priedą Nr. 5, perspektyva Nr. 1; TRP 11 lap.; IKONOG Nr. 46, 55; FF Nr. 0.8; 2020 m.); **Pavasario g. perspektyva Nr. 2 PR-ŠV kryptimi nuo pastato Pavasario g. Nr. 13 į Vilniaus Šv. apaštalų Petro ir Povilo bažnyčią** (išskyrus namą su garažu Pavasario g. Nr. 11, garažą Pavasario g. Nr. 14a; -; žr. priedą Nr. 5, perspektyva Nr. 2; TRP 10 lap.; FF Nr. 0.36; 2020 m.); **L. Sapiegos g. perspektyva Nr. 3 PV-ŠR kryptimi nuo pastato L. Sapiegos g. Nr. 9 į Sapiegų rezidencijos rūmus ir tvoros vartus** (-; -; žr. priedą Nr. 5, perspektyva Nr. 3; TRP 9 lap.; FF Nr. 0.30; 2020 m.);
- 7.2.2.8. išklotinės - **gatvių užstatymo išklotinės: T. Kosciuškos g. ŠV pusės atkarpos iš pastatų Nr. 28 ir Nr. 30 bei T. Kosciuškos g. PR pusės nuo pastatų Nr. 11 iki 23** (išskyrus po XX a. vid. atliktas rekonstrukcijas, įrengtas, rekonstruotas durų, langų angas, įrengtus ir rekonstruotus stoglangius, paaukštintas pastoges, įrengtas stogų dangas; pastatų Nr. 11-23, 30, vertingąsias savybes žr. KVR u. k. 31715, 27978, 31849; -; TRP 10, 11 lap.; IKONOG Nr. 55; FF Nr. 1.3-5, 11.1, 8, 12.2-5; 2020 m.); **M. Dobužinskio g. ŠR pusės nuo pastato Nr. 4 iki pastato 22** (pastatų vertingąsias savybes žr. KVR u. k. 31851, 31852; -; TRP 10, 11 lap.; FF Nr. 11.1-4; 2020 m.); **Olandų g. PV pusės nuo pastato Nr. 3 iki pastato 19** (pastatų vertingąsias savybes žr. KVR u. k. 31850, 31851; -; TRP 10, 11 lap.; FF Nr. 11.5-7; 2020 m.);
- 7.2.2.9. dominantės - **Šv. apaštalų Petro ir Povilo bažnyčia, Antakalnio g. Nr. 1** (-; -; TRP 10 lap.; IKONOG Nr. 27-31, 33-38, 40-44, 46, 48-53, 55, 57, 60, 64-66; FF Nr. 0.2, 5, 12, 15-17; 2020 m.); **Viešpaties Jėzaus trinitorių bažnyčia, Antakalnio g. Nr. 27** (-; -; TRP 8 lap.; IKONOG Nr. 27, 30, 32, 36, 39; FF Nr. 0.24, 26; 2020 m.);
- 7.2.3. užstatymo bruožai - **teritorijos PV, V dalyse vyraujančiam XIX a. - XX a. I p. miesto vilų perimetriniam ar miesto vilų užstatymui būdingas pastatų išdėstymas erdviuose sklypuose perimetru palei gatvę arba atitraukiant nuo jos, pastatus pritaikant prie kintančio reljefo. Vyrauja 1-3 a. tinkuoto plytų mūro pastatai valminiais stogais, dengtais tiek skardos lakštų danga, tiek molio čerpėmis. Šio laikotarpio viloms charakteringa tūrinių detalių bei dekoru gausa ir puošnumas: portikai, portalai, frontonai, atikai, balkonai, rizalitai, angų apvadai, sandriškai, raktai, traukos, mentės, nišos, karnizai. Išskirtini klasicizmo laikotarpio pastatas, Kosciuškos g. Nr. 36, neobarokinis pastatas Antakalnio g. Nr. 2, modernio ir neobaroko bruožų turintis Petro Vileišio rūmų ansamblis, medinė mansardinis stogu vila Antakalnio g. 8A. Atskira grupė vilų išsidėsčiusi 4 kvartalo Š dalyje. Tai tarpukario laikotarpio 1 a. rąstinės konstrukcijos vilos su mansardiniais stogais ir mezoniniais, kuklia fasadų puošyba. Jų sklypai nėra erdvūs, pastatai šiek tiek atitraukti nuo gatvės. R teritorijos dalyje esančios XX a. 6-7 deš. vilos išdėstytos nedidelių sklypų viduryje, kompaktinio 1-2 a. tūrio su keturšlaičiais arba valminiais stogais, pasižymi saikingu**

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų
1125-PP-SP-AR	10	17

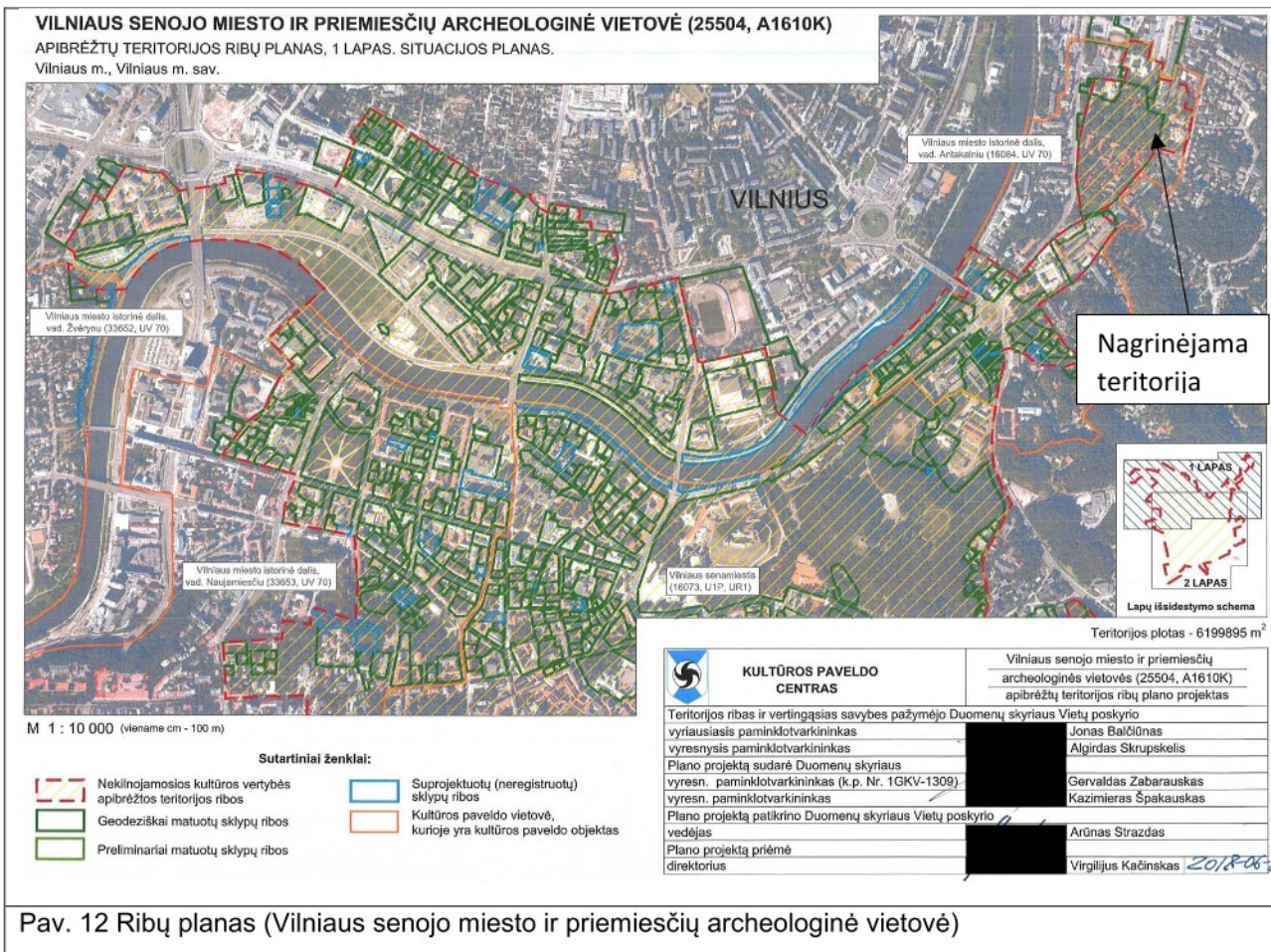
dekoru, būdingi prieangiai, priestatai su terasomis viršuje. Teritorijos ŠV dalyje perimetriniam užstatymui būdingas pastatų išdėstymas pagal gatvės liniją, juos blokuojant tarpusavyje arba paliekant praėjimus - pravažiavimus tarp jų. Vyrauja XIX a. II p. - XX a. I p. 1-2 a. plytų mūro ar rąstinės konstrukcijos pastatai su dvišlaičiais stogais, su paaukštintais cokoliais ar cokoliniais aukštais dėl kintančio reljefo. Mūriniams pastatams būdingos fasadų tūrinės detalės, puošnius dekoras: stačiakampių, arkinių angų apvadai, sandriakai, raktai, traukos, mentės, nišos, įvairaus profilio karnizai ir kiti puošybiniai elementai. Rąstinės konstrukcijos pastatams charakteringi uždari prieangiai, fasadų apkalimas lentelėmis, langų angų apvadai su profiliuotais sandrikais, įsprūdinės langinės, drožyba. Sodybiniam užstatymui būdingas sklypo užstatymas gyvenamosios ir ūkinės paskirties pastatais, gyvenamuosius namus atitraukiant nuo sklypo ribų ir suformuojant sodybą kvartalo gilumoje arba gyvenamąjį namą statant palei gatvę su ūkine dalimi sklypo gilumoje. Ūkiniai pastatai dažniausiai išdėstomi po 1-2 sklypo gale. Sodybiniam užstatymui būdingi 1 a. su pastogėmis, mansardomis mediniai, mūriniai gyvenamieji namai dvišlaičiais, pusvalminiais stogais, charakteringa priestatų, prieangių verandų gausa, vienpusiai ar dvipusiai mezoninai, kukli puošyba: apkalimas medinėmis dailylentėmis horizontaliai, virš cokoliu ir skyduose vertikaliai arba įžambiai, profiliuoti langų ir durų apvadai, pavieniuose pastatuose išlikusios langinės, kiaurapjūvio dekorų sandriakai. Išskirtinas XIX a. pab. - XX a. pr. plytų mūro 1 a. su mansarda pastatas Jūratos g. Nr. 1, pasižymintis istorizmo „plytų“ stiliu būdingu dekoru. Užstatyme išsiskiria 9, 10 kvartalų XIX a. pab. - XX a. pr. sodybiniai pastatai savo architektūra artimi užmiesčio vilos tipui, kuriems būdingi stambūs tūriai, rąstinės konstrukcijos su akmenų mūro cokoliais ar cokoliniais aukštais, vienpusiai ar dvipusiai mezoninai, uždari ir atviri prieangiai, verandos, gausesnis drožybinis dekoras: langinės, karnizai ir karnizinės juostos, vėjalentės, langų ir durų apvadai su sandrikais. Istorinės miesto dalies kultūros paveldo statinių aukštumumas (-; iš dalies pakitę; IKONOGRAFIJA Nr. 33, 43, 45, 49, 58, 63; FF Nr. 1. 3-13, 15-19, 2.1-6, 10, 11, 3.1, 2, 4-10, 16, 4.1-8, 10-16, 18-40, 5.10, 7.1, 6, 8.3, 7, 21, 35, 36, 9.5, 7, 11, 18, 22; 2020 m.);

- 7.4. Artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės - P ribojasi su Vilniaus senamiesčiu 16073, U1P, UR1, R - su Vilniaus senųjų kapinių, vad. Šv. apaštalų Petro ir Povilo, kitaip Saulės kapinėmis, kompleksu 30383 (-; -; TRP; 2020 m.).
- 7.5. Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius - Antakalnio priemiestis pradėjo formuotis XV a. prie jau buvusio kelio į Nemenčinę. Iki XVI a. tai buvo didikų valda, mažai kuo susijusi su Vilniaus miestu. 1588 m. valdovas Zigmantas Vaza (1566-1632 m.) Antakalnį su 23 kiemais atidavė Vilniaus kapitulai. XVII a. šią valdą iš kapitulos nupirko Kazimieras Jonas Sapiega (1637-1720 m.). XVII a. II-oje pusėje didelę Antakalnio dalį valdė LDK etmonas Mykolas Kazimieras Pacas (1624-1682 m.). XVII-XVIII a. Antakalnio priemiestis tapo didikų rezidencijų kvartalu. Jo dalys priklausė didikams Sapiegoms, Pacams, Sluškom, Radviloms. Jie statydinosi puošnius rūmus, veisė parkus ir sodus. Vilniaus miestiečiai Antakalnyje pradėjo gausiau kurtis tik XVIII a. pab. - XIX a. pr. 1798 m. Antakalnio dalis, vadinama Lietuvos artilerijos jurisdikcija, buvo prijungta prie Vilniaus miesto. 1808 m. prie miesto prijungta dalis Antakalnio žemių iš buvusių Sapiegų valdų. Pirmoji medinė Šv. Petro ir Povilo bažnyčia Antakalnyje pastatyta XV a. pab. XVII a. pr. ji buvo perstatyta, o 1668-1684 m. šios vietoje, Mykolo Kazimiero Paco (1624-1682 m.) lėšomis, pastatyta mūrinė barokinė bažnyčia. 1676-1682 m. prie jos iškilo ir mūrinis Laterano kanauninkų vienuolynas. 1693 m. Kazimieras Jonas Sapiega Antakalnyje įkurdino vienuolius trinitorius, kuriems 1694-1717 m. pastatydino Viešpaties Jėzaus bažnyčią su trinitorių vienuolynu. Netoliese 1691-1697 m. K. J. Sapiega pasistatė baroko stiliaus rūmus, kuriuos 1809 m. įsigijo rusų karo ligoninė. 1844-1848 m. buvo pastatyta nauja karo ligoninė, perstatyti senieji Sapiegų rūmai. Antakalnis, kuriame ankstesniais laikais telkėsi didikų rezidencijos ir XIX a. tebebuvo rezidencinių dvarelių vieta. Neries upės terasoje, dabartinių sklypų T. Kosciuškos g. 32-36 vietoje, jau XIX a. pr. buvo Kiniško sodo vardą turintis parkas su restoranu. Vardas jiems prigijo dėl Kinijos sodų menui būdingų bruožų. Į šiaurę nuo Kiniško sodo, Antakalnio g. 8a, 10, 12, buvusioje XVIII a. pab. vyskupo Dovydo Pilchovskio vasaros rezidencijoje su didžiuliu beveik 3 ha reguliariai suplanuotu parku, XIX a. pr. veikė garsi Tivoli smuklė, kurios pavadinimas kilo nuo soduose augusių Tivoli alyvų. XX a. pr. buvusio Tivoli sodo pietinėje dalyje inžinierius Petras Vileišis pasistatė neobaroko ir modernio bruožų rūmus. Šiuose rūmuose 1907 m. buvo surengta pirmoji lietuvių dailės paroda. XIX a. pab. Antakalnis plėtėsi nesparchiai, tačiau buvo tankiau užstatytas naujais nedideliais namais. Namų statybos ypač suaktyvėjo XX a. ketvirtajame dešimtmetyje, kai miesto magistratas leido išsipirkti nuomojamus sklypus. 1960 m. Antakalnyje pastatyta Nacionalinė Mikalojaus Konstantino Čiurlionio menų mokykla.

Teritorijos tvarkymo projektu nėra pažeidžiamos jokios vertingosios savybės, nes pagrindinis projekto tikslas – teritorijos želdynų, takų, laiptų projektavimas ar tvarkymas, pėsčiųjų jungties tarp L. Sapiegos ir Kuosų gatvių numatymas, funkcinių zonų, įvertinus esamą reljefą bei teritorijos aplinką, formavimas, teritorijos pritaikymas žmonių su negalia poreikiams.

3.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų
1125-PP-SP-AR	11	17



Pav. 12 Ribų planas (Vilniaus senjojo miesto ir priemiesčių archeologinė vietovė)

Tvarkoma teritorija yra Vilniaus senjojo miesto ir priemiesčių archeologinės vietovės šiaurės rytiniame pakraštyje. Saugomų objektų nagrinėjamoje teritorijoje nėra.

Vertingosios Vilniaus senjojo miesto ir priemiesčių archeologinės vietovės savybės:

- 7.2.1.6. vietai reikšmingo buvusio užstatymo (statinių grupių, kompleksų, ansamblių ir pan.) ar atskirų jo dalių (atskirų statinių) vietos - **kultūrinis sluoksnis** (Vilniaus senjojo miesto su priemiesčiais archeologinėje vietovėje yra susiformavęs įvairaus sodrumo ir storio - kai kur virš 6 m, dažnai kelių horizontų, kultūrinis sluoksnis su medžio ir mūro statinių liekanomis, griuvenomis, grindiniais ir su archeologiniais radiniais; sluoksnis daugelyje vietų apardytas ar net sunaikintas įvairių žemės ir statybos darbų metu, dalis ištirta įvairių XX a. antros pusės ir XXI a. pradžios archeologinių tyrinėjimų metu; -; 2018 m.); **pamatų fragmentai Klaipėdos g. 7A** (mūras akmenų ir plytų; apgriuves; -; 2018 m.); **pamato fragmentas Vilniaus g. 41** (arkinis plytų mūro pamatas; apgriuves; -; 2018 m.); **gynybinės sienos fragmentas Pylimo g. 36/Ligoninės g. 2** (siena plytų mūro; apgriuvis; FF Nr. 24, 25; 2018 m.); **XVI a. koklių degimo krosnys Mykolo g. 8 namo rūsyje** (krosnys plytų mūro; gerokai apgriuvusios, išlikusios fragmentiškai, dabar eksponuojamos; -; 1994 m., 2018 m.); **XVII a. ir XVIII a. pastatų liekanos Lydos g. ir Kėdainių g. kampe - Pylimo g. 30 ir Lydos g. 2** (akmenų ir plytų mūrai; gerokai apgriuve, išlikusios atskiros dalys, dabar liekanos įjungtos į naują pastatą; FF Nr. 29, 30; 2016 m., 2018 m.); **XVII-XVIII a. pramoninės degimo krosnies liekanos, esančios A. Juozapavičiaus - Rinktinės gatvių sankryžoje** (krosnis plytų mūro; gerokai apgriuvis; FF Nr. 21-23; 2008 m., 2018 m.); **XVI-XVII a. koklių degimo krosnys Malūnų g. 4, 6** (krosnys plytų mūro; gerokai apgriuvusios, išlikusios fragmentiškai; FF Nr. 26-28; 2004 m., 2018 m.); **XVI-XVII a. pr. plytų degimo krosnis prie Gedimino pr. ir Jogailos g. sankryžos, ties Gedimino pr. 20** (krosnis plytų mūro; gerokai apgriuvis, dabar vėl užpilta žemėmis ir užklota gatvės danga; -; 2004 m., 2018 m.); **dvi XVI-XVII a. pr. plytų degimo krosnys Gedimino pr. namo Nr. 23, buv. „Neringos“ kavinės kieme ir jos rūsyje** (krosnys plytų mūro; gerokai apgriuve, dabar siūloma jas išsaugoti ir užkonservuoti; -; 2018 m.); **XVI a. datuojamo rūšio fragmentas Šv. Mikalojaus g. 9 sklypo ŠV dalyje** (rūsysis akmenų ir plytų mūro; dalis rūšio nugriuvusi; -; 2018 m.); **XVII-XVIII a. rūšio fragmentas Raugyklos g. 3 sklype** (rūsysis akmenų ir plytų mūro; dalis rūšio nugriuvusi; -; 2018 m.); **XVII a. pab.-XVIII a. plytų ir čerpių degimo krosnis Krivūlės g. 9 sklype** (krosnis gelsvų plytų ir nedidelio kiekio akmenų, rištų moliu skiediniu mūro, su trimis pakuromis, apie 10 m bendro ilgio ir 6,1 m pločio; apgriuvis, numatoma eksponuoti; -; 2017 m., 2019 m.); **XVIII a. II p. datuojamas rūšis Dominikonų g. 9 sklype** (rūsysis lauko akmenų, rištų kalkių skiediniu, mūro,

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų
1125-PP-SP-AR	12	17

5x6,75 m dydžio; arkinės nišos ir įėjimas dalinai performuoti - XIX a. II p. ir XX a. I p. sumūryti iš geltonų ir rausvų plytų; -; 2018 m., 2019 m.); **XVIII a. pab. statinio mūrų fragmentai Paupio g. 50 sklype** (fragmentai rausvai geltonų plytų ir netašytų akmenų mūro, 42 m ilgio V-R kryptimi ir 17,6 m pločio, siejami su Antano Tyzenhauzo XVIII a. 7-8-ajame dešimtmetyje statyta smukle; mūrai apgriuvę; priedas 4; 2019 m.); **XVII-XVIII a. rūšio fragmentai Sodų g. 6 sklype** (fragmentai 5,7x3,5 m dydžio, rūšio šoninės sienos mūrytos iš raudonų plytų apačioje kartu su stambiais akmenimis, galinės sienos - plytų ir akmens mūro, rūšys buvęs su švieslangiais į PV ir PR pusę; apgriuvęs; priedas 5; 2020 m.); **XVI a. pab.-XVII a. I p. pastato liekanos J. Basanavičiaus g. 10 sklypo šiauriniame pakraštyje** (mūrinio 10x7,8 m dydžio pastato, mūryto iš rausvų plytų ir akmenų su dviem akmenimis grįstais pusrūsiais, su 4x2,3 m dydžio priestatu ir 4-ių akmeninių laiptų pakopomis jame liekanos; aptiktos 2020 m. archeologinių tyrimų metu, palyginti gerai išlikę; priedas 6; 2020 m.); **kapai** (griautiniai XIV-XVI a. kapai su įkapėmis ir be jų sklype Bokšto g. 6 ir Latako g.; 1981 m., 2005 m., 2008-2010 m. ištirta apie 400 palaidojimų, galėjusių priklausyti Kristaus Gimimo cerkvės kapinėms; -; 2018 m.); **kapai** (griautiniai kapai sklype Subačiaus g. 9; kapai apardyti statybų metu, 2008 m. aptikti 2 palaidojimai, galėję priklausyti Šv. Dvasios cerkvės kapinėms; -; 2018 m.); **kapai** (griautiniai XV-XVI a. kapai su įkapėmis ir be jų sklype Aguonų g. 10; daug kapų suardyta statant staklių gamyklą „Komunaras“, virš 200 palaidojimų ištirta 2006-2007 m.; -; 2018 m.); **kapai** (griautiniai kapai su įkapėmis ir be jų sklype Liejyklos g. 4; dalis kapų sunaikinta statybų ir įvairių žemės kasimo darbų metu, dalis sveikų ir suardytų kapų, priklausiusių Vilniaus evangelikų pirmosioms kapinėms, čia veikusioms XVI a. vid. -XIX a. pr., ištirta 2008 m. ir 2013-2014 m.; -; 2018 m.); **kapai** (XVIII a. pab.-XIX a. pr. griautiniai kapai sklype Mindaugo 14, 16; 2000 m. ištirta apie 70 palaidojimų; -; 2018 m.); **kapai** (griautiniai kapai sklype Totorių 25; 1999 ir 2001 m. aptikti žmonių kaulai iš suardytų kapų, galėję priklausyti Šv. Ignoto bažnyčios kapinėms; -; 2018 m.); **kapai** (griautiniai kapai sklype Užupio g. 11; kapai suardyti statybų metu, 2000-2001 m. aptikti keli suardyti palaidojimai, greičiausiai iš XVII a. čia buvusių augustinų bažnyčios kapinių; -; 2018 m.); **kapai** (griautiniai kapai sklypuose Užupio g. 2 ir 4; 1982 m. aptiktas vaiko palaidojimas ir pavieniai žmonių kaulai, kurie galėjo priklausyti XVII a. sunykusios Šv. Petro ir Povilo cerkvės kapinėms; -; 2018 m.); **kapai** (griautiniai kapai Užupio pėsčiųjų tako vietoje; 2001 m. aptikti keli suardyti palaidojimai, galėję priklausyti Šv. Baltramiejaus bažnyčios kapinėms; -; 2018 m.); **kapai** (XVI-XVII a. griautiniai žmonių kapai su įkapėmis ir be jų sklype Čiurlionio g. 3 ir jo aplinkoje; dalis kapų apardyti įvairių žemės kasimo darbų metu 2005 m., 80 kapų ar jų liekanų ištirta 2007-2008 m.; -; 2008 m., 2018 m.); **kapai** (XVIII-XIX a. žmonių kapai sklype Algirdo g. 48; 2005 m. ištirti 6 suardyti kapai; -; 2005 m., 2018 m.); **kapai** (XVII a. griautiniai žmonių kapai su įkapėmis ir be jų prie Polocko g. ir Kreivojo skg. sankirtos; dalis kapų, priklausiusių 1596 m. naujai susiformavusiai stačiatikių Šv. Dvasios cerkvei ir vienuolynui bei vadinamam Popinės priemiesčiui, kurių dauguma buvo apardyti ar suardyti, ištirta 1999 m.; -; 2000 m., 2018 m.); **kapai** (XVI-XIX a. pr. griautiniai žmonių kapai su įkapėmis ir be jų, laidoti karstuose ar be jų, vietomis dviem lygiais, Šv. Stepono g. 41, Šv. Stepono bažnyčios šventoriuje; dalis kapų apardyta vykdant įvairius žemės judinimo darbus, 159 sveiki ir suardyti kapai ištirti 1993 m., 2008 m. ir 2016 m.; -; 2018 m.); **kapai** (griautiniai žmonių kapai A. Stulginskio ir A. Smetonos g. sankryžoje; kapai suardyti žemės kasimo darbų metu; -; 1948 m., 2018 m.); **kapai** (griautiniai žmonių kapai sklype Algirdo g. 1-3; dalis kapų sunaikinta žemės kasimo darbų metu; -; 1948 m., 2018 m.);

- 7.2.1.7. gamtiniai elementai - **reljefas** (Vilniaus senajo miesto ir priemiesčių archeologinės vietovės reljefas yra ir Vilniaus senamiesčio-1673, U1P, UR 1, Vilniaus miesto istorinių dalių, vad. Antakalnių-16084, UV 70, Naujamiesčiu-33653, UV 70, Rasų kolonija-16077, UV 62, UV 70 ir Žvėrynu-33652, UV 70, vertingoji savybė; -; FF Nr. 1-20; TRP; 2018 m.);
- 7.4. Artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės - **Vilniaus senajo miesto su priemiesčiais archeologinė vietovė patenka į Vilniaus Senamiesčio - 16073, U1P, UR 1 ir Vilniaus miesto istorinių dalių, vad. Naujamiesčiu - 33653, UV 70, Antakalnių - 16084, UV 70, Rasų kolonija - 16077, UV 62, UV 70 ir Žvėrynu - 33652, UV 70, teritorijas** (-; -; TRP; 2018 m.);
- 7.5. Faktai apie svarbius visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos įvykius, tautosakos šaltinius, kurie susiję su objektais ar vietovėmis - **Vilnius (Vilnia) pirmą kartą rašytiniuose šaltiniuose paminėtas 1323 m., kaip Lietuvos didžiosios kunigaikštystės sostinė. Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino valdymo metu, išplėtus miestiečių teises, atsirado daugiau pirklių ir amatininkų. Be lietuvių Vilniuje apsigyveno vokiečių, atvykusių Gedimino kvietimu ir įsikūrusių miesto P pakraštyje tarp Trakų ir Rūdninkų kelių, dabartinės Vokiečių gatvės rajone, rusėnų ir kitų stačiatikių, gyvenusių į R nuo Medininkų kelio, totorių, apsigyvenusių 1341 m. į V nuo miesto, dabartinės Totorių gatvės rajone, ir kt. 1387 m. Lenkijos karalius ir Lietuvos didysis kunigaikštis Jogaila savo privilegija suteikė Vilniui Magdeburgo teises. Didesnė miesto dalis priklausė magistratui, kita - piliai ir vyskupui. Tais pačiais, 1387 m., Lietuvoje įvedus krikščionybę, pradėta masiškai krikštyti miestiečius, Vilniuje pastatyta Šv. Stanislovo katedra, Šv. Jono parapijinė bažnyčia, Šv. Pranciškaus vienuolynas ir bažnyčia. Mieste XIV a. susiformavo dvi turgaus aikštės: prie vieno iš pagrindinių kelių, kelio į Rūdninkus atsišakojimo - pirmoji, senesnė, kurioje įvedus krikščionybę buvo pastatyta parapijinė Šv. Jono bažnyčia, ir antroji - Rotušės, į kurią suėjo kelios svarbiausios gatvės. Tuo miesto XIV a. antros pusės radialinis užstatymas įgijo savitą dviejų kompozicinių mazgų pavidalą. XIV a. mieste buvo pastatyti pirmieji mūriniai**

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų
1125-PP-SP-AR	13	17

gotikiniai gyvenamieji ir kulto pastatai. Tolesnį miesto vystymąsi įtakoję kryžiuočių puldinėjimai: 1365 m. Vilnių pirmą kartą pasiekė ir apsiautė Vokiečių ordinas, kuris Vilnių puolė dar ir 1383, 1390, 1394, 1402 m. Tačiau iki XV a. pradžios Vilnius padidėjo, užstatymas tankėjo, pradėjo formuotis kvartalai. Miesto augimo sąlygos pagerėjo nuo XV a., miesto branduolys išsiplėtė į P, PR, ir V, o palei Polocko kelią išaugo ir išsiplėtė Užupio priemiestis. 1419 m. Vilniaus miestą, Aukštutinę ir Žemutinę piliis nusiaubė gaisras, sudegė Katedra. 1433 m. Livonijos ordino kariuomenė puolė Lietuvą ir dvi savaites buvo apgulusi Vilnių. Vilniaus ūkis pagyvėjo Žygimantui Kęstutaičiui 1432 m. išplėtus miestiečių teises, o Kazimierui 1444 m., 1448 m. ir 1451 m. jas sulyginus su Krokuvos miestiečių teisėmis. Atstatant miestą po 1471 m. gaisro pastatyta nemažai mūro statinių, jų kompleksų, didėjo užstatymo tankumas, atsirado naujų gatvių. 1503 m. pirmą kartą minimi Vilniaus rotušės rūmai, tais pačiais metais pradėta ir Vilniaus miesto mūrinės gynybinės sienos su penkeriais vartais statyba, kuri baigta 1522 m. Tada ji buvo 2,9 km ilgio ir juosė tankiausiai gyvenamą miesto dalį. Ją statant buvo nugriauta nemažai pastatų, pasikeitė kai kurių gatvių trasos, atsirado naujų kvartalų, susiformavo miestas (gynybinės sienos ribose) ir priemiesčiai (už sienos). 1530 m. miestą nusiaubė gaisrai, po kurių atstatytame mieste jau buvo trys prekybinės aikštės: Žuvų, Arklių ir trečioji - netoli Arklių turgaus, o už Rūdninkų vartų - Galvijų turgaus aikštė. Pagal tyrimų duomenis XVI a. antroje pusėje Vilniuje stovėjo virš 280 mūrinių pastatų. 1610 m. gaisras nuniokojo daug vertingų pastatų ir jų kompleksų. Atstačius miestą, XVII a. viduryje iš esmės susiklostė dabartinis senamiesčio planas. Vilnių gaisrai siaubė ir vėliau - 1649, 1668, 1707, 1748, 1749 m. XVI a. pradžioje, Vilniaus miesto branduolį aptvėrus gynybine siena, kurioje ilgainiui buvo jau dešimt vartų, galutinai nusistovėjo miesto ir priemiesčių sąvokos. Jie atsiskyrė ir teisiškai: tik miesto gyventojai priklausė magistrato valdžiai, o be to jie turėjo nutraukti ryšius su žemdirbyste ir gyvulininkyste. Priemiesčiai išsidėstė aplink senamiestį palei magistralinius kelius, jungiančius miestą su apylinkėmis. Jie gana skyrėsi nuo centro kalvotu paviršiumi, turtingesniu reljefu, dažnai ir topografiškai aukštesne padėtimi. Priemiesčių magistralinės gatvės buvo apstatytos daugiausia nedideliais amatininkų ir darbininkų nameliais, ar smulkių bajorų bei valdininkų dvareliais. Atokiau nuo gatvių stovėjo didikų rūmų su parkais kompleksai, ar didesni vienuolynų ir bažnyčių ansambliai. Vilnios vanduo buvo racionaliai naudojamas įvairių malūnų ratams sukti. Jau XV a. pradžioje palei kelią į Polocką išaugo ir išsiplėtė Užupio priemiestis, istoriniuose šaltiniuose minimas nuo XV a. drauge su bernardinų vienuolyno įkūrimu. Jis žymus savo dirbtuvėmis, malūnais, čia buvo dvi plytinės. Sklypus ir kiemus Užupyje turėjo Oginskiai, Sapiegos, Kiškos, Kurbskiai, Svirskiai ir kiti didikai. Užupyje gyveno daugiausia amatininkai, ypač audėjai. Iš Užupioėjo kelias į Antakalnį ir Rokantiškių dvarą bei Polocką. Užupyje 1498-1864 m. buvo bernardinų tretininkų vienuolynas, XVII a. pirmoje pusėje stovėjo Šv. Petro cerkvė. Jame esanti Šv. Baltramiejaus bažnytelė pastatyta 1788 m. vietoje medinės, statytos 1644 m. Prie kelio į Medininkus išaugo Aušros vartų (Rasų) priemiestis, irgi minimas jau XV a. 1432 m. Žygimantas Kęstutaitis leido stačiatikiams įkurtose kapinėse pastatyti cerkvę. Lapų skersgatvio rajone, buvusios aikštės P pusėje, stovėjo Šv. Nikodemo ir Juozapo bažnyčia, įsteigta 1625 m. kartu su špitle. 1695 m. priemiestyje statyti Misionierių bažnyčia ir vienuolynas (susiformavo XVIII a.), o XVII-XVIII a. - Vizitiečių bažnyčia ir vienuolynas. Antakalnis ir Lukiškės daugiausia buvo didikų rezidencijos. Antakalnis visiškai susiformavo XV a. ir Neries pirmąją ir antrąją terasomis prieš srovę tęsėsi nuo Vilnios žiočių beveik iki Valakupių. Jis apėmė ir dalį Altarijos (dabartinio Kalnų parko). Pro Antakalnįėjo kelias į Nemenčinę ir toliau į Šiaurę. Antakalnio pradžioje, už tilto per Vilnių XVI a. stovėjo didikų Kiškų rūmai, kurių vietoje M. Sluška 1700 m. pastatė dabar tebestovinčius rūmus. Ant kalvos, vadintos Tauro kalnu, netoli sudegintos Šv. Petro bažnyčios, 1668-1684 m. pastatyta dabartinė Šv. Petro ir Povilo bažnyčia. Šalia šios bažnyčios ir Laterano kanauninkų vienuolyno, buvusio dvaro vietoje J. K. Sapiega pastatė naujus rūmus, kurie dabar restauruojami, o į Š nuo jų - Trinitorių bažnyčią. Lukiškių priemiestyje (Totorių Lukiškėse), palei Neries kairįjį krantą, gyveno Vytauto 1394-1397 m. atvežti totoriai. Totorių Lukiškių V kampe, ties Neries vingiu, stovėjo totorių mečetė, o prie jos buvo kapinės. XVI a. Lukiškėse pastatyta pirmoji Šv. Jurgio, bažnyčia. Aplink šią bažnyčią ir karmelitų vienuolyną išsidėsčiusi Lukiškių R dalis dėl XVI a. čia buvusios patrankų liejyklos, vadinta Puškarnia. Puškarnioje jau XVI a. buvo Radvilų rezidencija, XVII a. - lėptpjuvė ir trijų ratų malūnas. Paplavų priemiestis nuo XVI a. kūrėsi į R nuo miesto, palei Vilnią. Čia formavosi pirmasis Vilniaus pramonės centras: stovėjo daug įvairių malūnų, gyveno darbininkai ir meistrai. Rūdninkų priemiestis XVI a. susiformavo išilgai kelio į Rūdninkus, į aukštumą įsirėžusioje raguvoje, ir dar toliau į pietvakarius. Šiame priemiestyje 1600-1612 m. maro atminimui pastatyta Šv. Stepono bažnyčia su špitle. Trakų priemiestis kūrėsi į V nuo miesto Trakų vartų, palei į aukštumą kylantį kelią į Trakus, o Vilniaus vartų priemiestis - į Š nuo Vilniaus vartų, Neries kairiojo kranto antros terasos viršuje ir šlaite, palei kelią link dabartinio Žaliojo tilto. Šnipiškės minimos nuo XVI a. Dalis šio priemiesčio priklausė didikui Valavičiui, kuris ją perleido L. Sapiegai. Šnipiškių priemiestyje buvo pagaminama daugiausia plytų ir kalkių miesto statyboms, čia buvo molio ir kalkakmenių kasyklos. Magistratas Šnipiškėse pirkė žemę rūmų, skirtų užsienio valstybių pasiuntiniams apgyvendinti, statybai. Žvejų (Ribokų) priemiestis atsiskyrė iš Šnipiškių priemiesčio. 1534 m. Vilniaus kanauninkas V. Protasevičius Žvejuose, priešais pilį, pirkė sklypus vasaros rezidencijai pasistatyti, čia norėjo įsikurti jėzuitai, buvo įrengti prekių sandėliai. 1576-1581 m. Kelne išleistame Georgo Brauno didžiųjų pasaulio miestų atlase paskelbtas pirmasis iki šiol žinomas Vilniaus miesto planas, rodantis Vilnių buvusį jau dideliu miestu, o 1613 m. Amsterdame išleistame

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų
	14	17

1125-PP-SP-AR

Lietuvos žemėlapyje Vilnius kartu su priemiesčiais aprašomas kaip didelis ir garsus miestas. 1655 m. Vilnių užėmė Rusijos kariuomenė, pirmą kartą istorijoje miestas buvo okupuotas. 1661 m. LDK kariuomenė išvadavo Vilnių.

1794 m. Vilniaus rotušės aikštėje paskelbtas sukilėlių prieš Rusiją pasirašytas sukilimo aktas ir sudaryta sukilėlių vyriausybė. 1795 m., sukilimui pralaimėjus, Abiejų Tautų Respublika likviduojama ir Lietuva prijungiama prie Rusijos, Vilnius tampa gubernijos miestu. 1800-1805 m. nugriauama didžioji dalis miesto sienos, jos bokštai, vartai, išskyrus Medininkų arba Aušros. (žr. 15.6, 15.7, 15.15-15.18, 15.24, 15.52, 15.64-15.66, 15.709, 15.71, 15.81-15.83, 15.100, 15.102, 15.104, 15.106-15.108, 15.126, 15.127, 15.151, 15.181, 15.182, 15.206, 15.212, 15.240, 15.241); Apie Vilnių yra daug padavimų. Vienas iš jų, kuriame kalbama apie Vilniaus įkūrimą, yra apie tai, kad Gediminas medžioklės metu apsinakvojęs Šventaragio slėnyje ir susapnavęs ant kalno stovintį didžiulį geležinį vilką ir staugiantį tarytum šimtas vilkų. Vyriausias žynys Lizdeika Gediminui išaiškinęs, kad šis geležinis vilkas reiškia, jog toje vietoje turi būti pastatyta neįveikiama pilis ir sostinės miestas, o jo staugimas - tai, kad miesto garbė sklis visame pasaulyje. Gediminui patiko toks aiškinimas ir jis tuoj ėmė statyti ant kalno pilį, apjuostą tvirta mūro siena ir, įkurdinęs miestą, perkėlė savo sostinę iš Trakų į Vilnių. Yra padavimas, kad už miesto sienos, šalia Subačiaus vartų, požemiuose, gyvenęs sparnuotas siaubūnas baziliskas, kuris savo žvilgsniu nužudydavęs prisiartinusius žmones, o jo niekas nukauti negalėjo. Tačiau kartą atsiradęs gudrus jaunuolis, kuris prisiartinęs prie bazilisko nešinas veidrodžiu, į kurį pažvelgęs pats baziliskas krito negyvas nuo savo žvilgsnio atspindžio (žr. 15.81, 15.83, 15.207, 15.213).

Teritorijos tvarkymo projektu nėra pažeidžiamos jokios vertingosios savybės, nes pagrindinis projekto tikslas – teritorijos želdynų, takų, laiptų projektavimas ar tvarkymas, pėsčiųjų jungties tarp L. Sapiegos ir Kuosų gatvių numatymas, funkcinė zonų, įvertinus esamą reljefą bei teritorijos aplinką, formavimas, teritorijos pritaikymas žmonių su negalia poreikiams.

PROJEKTINIAI SPRENDINIAI



Pav. 13 Sklypo plano ištrauka.

Projektiniai sprendiniai planuojami įgyvendinti 2 etapais: pirmuoju įrengiant pandusą (1), laiptus (2), ramaus poilsio aikštelę (3), taką (4); antruoju – pasodinti želdinius ir pastatyti mažąją architektūrą.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų
	15	17

Sklype projektuojamas naujas pandusas (1), sukuriantis patogią pėsčiųjų jungtį tarp L. Sapiegos ir Kuosų gatvių. Įvertinus aukščių skirtumus teritorijoje, pasirinktas pandusas (nuolydis 1:12) su tarpinėmis poilsio aikštelėmis, siekiant efektyviai išnaudoti vietą ir maksimaliai išsaugoti esamą reljefą, nepažeidžiant medžių šaknų. Projektuojant pandusą, tenkinami žmonių su negalia poreikiai (išlaikomi norminiai atstumai, nuolydžiai, projektuojamas turėklas (pav.14)). Senus, stačius laiptus (2) projekciniais sprendiniais planuojama griauti. Vietoje jų planuojama statyti naujus, normatyvus atitinkančius laiptus.

Esamą asfalto dangą šlaito terasoje esančioje aikštelėje (3) planuojama remontuoti, pakeičiant į trinkelį dangą (pav.15), įrengti ramaus poilsio zoną su mediniais suolais (pav.16), gultais (pav.17), šachmatų stalu (pav.18) ir knygų dalinimosi bibliotekėle (pav. 19). Numatomas apšvietimas (pav. 20) ir šiukšliadėžė. Asfalto dangoje išaugę medeliai išsaugomi, aplink juos planuojamas gėlynas iš daugiamečių atsparių, mažai priežiūros reikalaujančių gėlių. Šioje zonoje gėlyne prie medelių yra galimybė pastatyti skulptūrą, įprasminančią kuriamą skverelį.

Esamas takelis palei L. Sapiegos g. 17 pastatą yra nepatogus žmonėms turintiems judėjimo negalią ar tėvams su vežimėliais, nes jo gale (arčiau transformatorinės) yra dvi laiptų pakopos. Todėl siūlomas sprendinys - papildyti šį takelį dar viena jungtimi (4), siekiant apeiti šiuos laiptus ir įgyvendinti patogaus susisiekimo tarp Kuosų ir L.Sapiegos gatvių užduotį.

Nuo esamų dangų lietaus vanduo suvedamas į vejų plotus, lietaus nuotekų tinklai neprojektuojami.

Laiptai, pandusas ir ramaus poilsio aikštelė apšviečiama šviestuvais.

Žemutinėje aikštelėje (5) jokie sprendiniai šiuo projektu neprojektuojami. Esamą transformatorinės rytinį fasadą planuojama apželdinti vijokliais, kad sušvelnėtų jos vaizdas teritorijoje.

Šiaurinėje ramaus poilsio aikštelės (3) dalyje, projektuojami du medeliai (pvz. gudobelė, dekoratyvinė obelis arba alyva) ir krūmų masyvas, siekiant atskirti ramaus poilsio erdvę nuo stovėjimo aikštelės.

Siekiant suformuoti erdves, atskirti skverą nuo aplinkinių gatvių ir stovėjimo aikštelių, projektuojami krūmų masyvai iš: sedulų, kalninių serbentų, putinių, raugerškių, lanksvų, ožekšnių, karklų.

Vaikų žaidimo aikštelė neprojektuojama, kadangi šalia esančiame Sapiegų parke yra projektuojama statyti rajono vaikų žaidimo aikštelė.



Pav. 14 Panduso turėklai



Pav. 15 Betono trinkelės
šurkščiu pavišiumi



Pav. 16 Medinis suolas



Pav. 17 Mediniai gultai



Pav. 18 Šachmatų stalas



Pav. 19 Knygų bibliotekėlė

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų
	16	17



Pav. 20 Apšvietimo stulpas



Pav. 21 Gudobelė



Pav. 22 Obelis



Pav. 23 Sedula



Pav. 24 Putinas



Pav. 25 Lanksva

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų
	17	17

L.Sapiegos g.

L.Sapiegos g. 17
0101/0450:0193

L.Sapiegos g. 19
0101/0450:0773

L.Sapiegos g.15A
Transformatorė
TR-246

L.Sapiegos g. 13
0101/0450:0745

Kuosų g.

L.Sapiegos g. 13
0101/0450:0745



Vienas centimetras plane atitinka 2.5 metrus vietovėje

PASTABA: medžiai schemeje pažymėti preliminariai.

Medžio Nr. schemeje	Rūšis	Skersmuo (1,3 m aukštyje (cm))	Būklė / Pastabos	Medžio Nr. schemeje	Rūšis	Skersmuo (1,3 m aukštyje (cm))	Būklė / Pastabos
1	Kaštonas	24	Gera	22	Klevas	13	Gera
2	Kaštonas	21	Gera	23	Klevas	13	Gera
3	Kaštonas	22	Gera	24	Klevas	12	Gera
4	Kaštonas	29	Gera	25	Klevas	11	Gera
5	Beržas	26	Gera	26	Klevas	13	Gera
6	Beržas	20	Gera	27	Klevas	10	Gera
7	Klevas	37	Gera	28	Alksnis	8	Gera
8	Eglė	24	Gera	29	Alksnis	9	Gera
9	Eglė	27	Gera	30	Alksnis	12	Gera
10	Klevas	14	Gera	31	Klevas	56	Serga
11	Klevas	24	Gera	32	Klevas	45	Gera
12	Klevas	9	Gera	33	Klevas	53	Gera
13	Eglė	2	Gera	34	Klevas	46	Gera
14	Beržas	35	Gera	35	Klevas	78	Gera
15	Baltoji tuopa	134	Gera/du kamienai	36	Eglė	26	Gera
16	Alksnis	25	Gera	37	Raudonasis klevas	13	Serga
17	Liepa	52	Gera	38	Raudonasis klevas	9	Gera
18	Liepa	32	Gera	39	Raudonasis klevas	20	Gera
19	Klevas	24	Gera	40	Raudonasis klevas	8	Gera
20	Klevas	8	Gera	41	Raudonasis klevas	11	Gera
21	Klevas	10	Gera	42	Raudonasis klevas	7	Gera

6063300.00
584750.00



UAB SVS IDEA
Įmonės kodas: 302956893
El.paštas: info@svsidea.lt
Tel. Nr. +370 618 86622
www.svsidea.lt

pareigos	vardas ir pavardė	kvalifikacijos pažymėjimo Nr.	parašas	data	A.V.
Geodezininkas	Tomas Urbanavičius	1GKV-519			
OBJEKTAS	PAVIENIŲ AUGANČIŲ MEDŽIŲ SCHEMA M1:250 Prie L.Sapiegos 19, Antakalnio sen., Vilniaus m. sav.				
	Lapų skaičius	Lapo Nr.	Koordinacių sistema - LKS-94		
	1	1			



terrafirmaLT LANDSCAPE ARCHITECTS UAB "TERRA FIRMA LT" A.Smetonos g. 2, Vilnius Tel: 370 5 232 0180, e-mail: contact@terrafirmalt.com					STATINYS PARKO TARP L. SAPIEGOS IR KUOSŲ G., VILNIUJE, TVARKYMO PROJEKTAS		
					BRĖŽINYS		LAIDA
A-1853	PV	A. KALVAITIENĖ		2021-05	VIZUALIZACIJA		0
ŽPRV52	K. ARCH	L. ŪSAS		2021-05			
KALBA	UŽSAKOVAS				ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ
LT	UAB „SAPIEGŲ APARTAMENTAI“ STATYTOJAS VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖ					1	1
					1125-PP-SP-BR.2		